

DRAUGAS

2ND CLASS MAIL
August 4, 1994

THE LITHUANIAN WORLD - WIDE DAILY

Vol. LXXXV Kaina 35 c.

KETVIRTADIENIS - THURSDAY, RUGPJŪTIS - AUGUST 4, 1994

Nr. 150

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

TELEFAKSAS (312) 585-8284

Sveikiname 81-ąją Lietuvos Vyčių Suvažiavimą!

Žinios iš Lietuvos - Elta

Vyriausybės pasitarimai su Tarptautinio valiutos fondo misija

Vilnius, rugpjūčio 3 d. (Elta) — Ministras pirmininkas Adolfas Šleževičius ir kabineto nariai susitiko su Lietuvoje viešintia Tarptautinio valiutos fondo misija. Tai jau antrasis Lietuvos vyriausybės ir stambiausios pasaulinės finansinės organizacijos atstovų derybų ratas. Misija atvyko praėjusią savaitę ir po kelių susitikimų su ministru pirmininku vedė derybas su atskirų ministerijų bei Lietuvos banko vadovais.

Derybų tikslas — apsvaistinti, kaip vykdomas vyriausybės ekonominės veiklos memorandumas, taip pat aptarti naujo susitikimo kitiems trejiems metams galimybes.

TVF misijos vadovas Adalbert Knobl pateikė kabinetui pastabas, kaip Tarptautinis valiutos fondas vertina vyriausybės veiklą mažinant infliaciją bei stabilizuojant ekonomiką. TVF misijai nerimą kelia biudžeto situacija ir ypač atsitikimas pirmąjį pusmetį. Kartu teigiamai vertinami vyriausybės veiksmai išlyginti mokesčių balansą.

Keletas pastabų buvo adresuotos įstatymo leidėjams. TVF misija galvoja, kad Pensijų įstatymas priimtas skubotai, ir kad Lietuvos pensijų politika turėtų būti racionalesnė. TVF pageidautų, jog Seimas suteiktų prioritetinį dėmesį Centrinio banko bei Komerčių bankų įstatymų projektams, kad šie įstatymai būtų priimti dar iki spalio vidurio, kai situacija Lietuvoje svarstys TVF direktorių taryba.

Vienas iš TVF pageidavimų yra suvienodinti juridinių bei fizinių asmenų pelno mokesčius. TVF, beje, kaip ir Pasaulio bankas, teigia, kad reikia neišvengiamai kelti energetikos (apsildymo) kainas, labiau priartinant jas prie realių kaštų.

Svarstymo metu ministras pirmininkas A. Šleževičius teigė, kad vyriausybės ir TVF nuomonės daugeliu atveju sutampa, galbūt, išskyrus importo mokesčius, kuriais vyriausybė stengiasi apginti vidaus rinką bei Lietuvos gamintojus. Tęsti reformas, tačiau kartu ginti ir Lietuvos žmonių bei verslo interesus, vyriausybė ketina ir naujame ekonomines veiklos memorandume, kur projekto pagrindiniai straipsniai buvo svarstomi šio susitikimo metu.

TVF misija, kuri pastarąjį savo darbo etapą Lietuvoje užbaigė šią savaitę, rugsėjo viduryje vėl atvyks į šalį.

Sutartis su Olandijos firma

Lietuvos valstybinė naftos įmonė sudarė sutartį su terminalo rekonstrukcijos projektavimo konkurso nugalėtoja — Olandijos „Tebodin“ konsultacine ir inžinerine kompanija. Hagoje ją pasirašė naftos įmonės generalinis direktorius

Martin Gusiatis ir olandų firmos viceprezidentas W. van Putten, dalyvavo Lietuvos Energetikos ministras Algimantas Stasiukynas.

„Tebodin“ kompanija įsipareigojo parengti terminalo projektą pagal naujausius techninius ir technologinius reikalavimus, tiekti įrengimus, prižiūrėti statybos ir montavimo darbus. Visas sutarties sąlygas „Tebodin“ pasirašė iki rugsėjo 1 d. 1998 metų kovo 1 dienos, kol bus užbaigti įmonės modernizavimo darbai.

Sienų apsauga Vidaus reikalų ministerijai

Vyriausybės nutarimu Krašto apsaugos ministerijai priklausiusi Valstybinės sienos apsaugos tarnyba reorganizuota į Pasienio policijos departamentą prie Vidaus reikalų ministerijos. Vyriausiasis naujo departamento komisaras Stanislovas Stančikas, vadovavęs ir senajai tarnybai, Eltai pasakė, kad pervedimas iš vienos ministerijos į kitą nepakeitė nei pasieniečių darbo metodų, nei taktikos.

Anksčiau sienos apsauga priklausė KAM, o dirbo čia ir VRM pareigūnai — piliečių judėjimą per valstybinę sieną reguliavo Migracijos departamentas, su laikytųjų pažeidėjų deportaciją atliko vietos policininkai, baudas skyrė irgi jie. KAM pareigūnai tik saugojo sieną. Reorganizacijos tikslas — paversti visas šias funkcijas atlikti vienai valstybinei institucijai — Pasienio policijos departamentui. Ši departamentą sudaro 8 rinktinės, jame dirba apie 6,200 žmonių — beveik visi čia tarnavo ir iki šiol.

Ekonominiai nusikaltimai kiekviename vyriausybės posėdyje

Lietuvos vyriausybė nutarė kiekvieną savaitę vykstančiuose posėdžiuose, tarp kitų klausimų, nagrinėti informaciją apie kovą su ekonominiais nusikaltimais. Rugpjūčio mėnesį kabineto posėdžiuose numatyta išklausti ataskaitas apie kai kurių muitinių, policijos komisariatų ekonominių nusikaltimų tyrimų skyrių bei valstybinės mokesčių inspekcijos skyrių darbą. Tikimasi, kad tai leis vyriausybei operatyviai priimti sprendimus, kaip sustabdyti lėšų grobstymą konkrečiais atvejais, išieškoti mokesčius ir valstybės biudžetą.

Kanados humanitarinė pagalba

Trečiądienį Karmėlavos aerouoste nusileido jau antras šiomis dienomis Kanados karinių oro pajėgų transporto lėktuvas į Lietuvą atgabens šios šalies Raudonojo Kryžiaus draugijos humanitarinės pagalbos krovinį.

41 toną sveriančiame krovinyje, kurio vertė 700,000 JAV



Ilgas kelias, vedęs į taiką, buvo nueitas tarp Izraelio ir Jordano, kad priešai pasidarytų draugais beveik po puse šimtmečio. Prezidentą Clintoną lydį Jordano karalius Hussein, kairėje, ir Izraelio ministras pirmininkas Rabin Baltųjų rūmų sodelyje, kur buvo pasirašyta formalus sutartis baigti dešimtmečių nesantaiką.

Rusai palieka Estiją

Talinas, rugpjūčio 1 d. (BH) — Estijos ir Rusijos atstovai susitiko Maskvoje ir savo posėdžiuose aptarė rimtus nuomonių skirtumus dėl rusų kariuomenės išvedimo iš Estijos ir rusų karių, pasitraukusių pensijon, problemas bei Paldiski atominės stoties perdavimo klausimus.

Jelcino „prisipažinimas“

Maskva. (BH) — Rusijos prezidentas Boris Jelcinas pripažino, kad Amerikos ir Vokietijos vyriausybės „spaudė“ jį pasirašyti susitarimą dėl kariuomenės išvedimo iš Estijos. „Estija sugebėjo įtikinti Vakarus“, kad būtų iki rugpjūčio 31 d. išvesti daliniai ir, kad tuo reikalu jis gavo laisvą iš Vakarų valstybių prezidentų, raginant jį tai nedelsiant padaryti. Bet Rusijos Dūmos Užsienio reikalų komiteto pirm. Vladimir Lukin pasakė, jog dabar pasirašytas susitarimas tėra tik pradžia, bet ne galutinis problemų išsprendimas ryšium su rusais, kurie gyvena Estijoje.

dolerių — medikamentai ir kiti medicinos reikmenys, skirti visoms Lietuvos vaikų gydymo, taip pat gimdymo įstaigoms bei skyriams.

Ši humanitarinė pagalba — Kanados vyriausybės programos, vykdomos nuo 1991 m. tęsinys. Į Lietuvą jau buvo atgabentos trys panašios siuntos. Programa skirta padėti labiausiai socialiai remtinoms visuomenės grupėms. Pagalba skiriama sergantiems vaikams, nešiojantiems moterims ir gimdyvėms bei vienišioms ir neturintiems seniems žmonėms, kuriuos globoja Lietuvos Raudonojo Kryžiaus gailestingosios medicinos seserys. Beje, jų darbui palengvinti numatyta atgabenti specialius medikamentus, tvarsliavą, instrumentų rinkinius.

Rusija pasirašė susitarimą, kad jos daliniai iš Estijos bus išvesti iki rugpjūčio 31 dienos, kaip kad buvo anksčiau nustatyta. Taip pat sutarta, jog rusų kariškiai pensininkai gaus Estijoje tas pačias teises kaip ir Estijos piliečiai. Taip pat turės teisės ir į galimą privatizaciją. Rusams bus išduodami leidimai apsigyventi, tikrumoje pasilikti, Estijoje, tačiau tokių leidimų negaus tie rusai, kurie saugumo atveju bus neįprastini Estijai. Atominėje Paldiski stotyje galės pasilikti 210 rusų, bet ne kariškių personalo, kad užbaigtų iki 1995 m. rugsėjo 30 dienos reikalingus išsiskraistymo darbus.

Landsbergio pareiškimas

Vilnius, rugpjūčio 2 d. (Elta) — Rusijos politikos tikslas lieka tas pats — kiek galima pratęsti savo buvimą Baltijos valstybėse, komentuosdamas pasirašytas Estijos ir Rusijos susitarimus dėl kariuomenės išvedimo spaudos konferencijoje, pareiškė Lietuvos Seimo opozicijos vadovas Vytautas Landsbergis. Jo teigimu, jau anksčiau buvo aišku, kad, formaliai išvedus Rusijos kariuomenę iš Latvijos, ji ten vis tiek pasiliks Skrudos radiolokacinėje bazėje. Taip pat, pasak opozicijos vadovo, dabar atsitiko ir Estijoje, nes ten Rusijos žinioje dar 14 mėnesių bus Paldiskio bazė. Nerimą, anot jo, kelia ir tai, jog pasirašytas sutartis jau dabar skirtingai interpretuoja Estijos ir Rusijos pareigūnai.

„Kyla klausimas, ar Lietuva sugebės atsilaikyti prieš Rusijos spaudimą ir neleisti naujo kariuomenės buvimą Lietuvoje, ar pirmosios kariuomenės išvedimo metinės nebus sudrumstos blogų žinių apie atnaujintą kariuomenės buvimą pagal Lietuvą įpareigojančią tranzito sutartį“, pasakė Vytautas Landsbergis. Jis taip pat pabrėžė, kad

TRUMPAI IŠ VISUR

Demokratų partijos centrinio komiteto pirmininkas David Wilhelm Vašingtone pranešė, jog jis vyksta į Čikagą ir čia šiandien paskelbs, jog 1996 metų Demokratų partijos konvencija vėl bus šiame mieste. Spaudos konferencija vyks šiandien 11 val. ryto Navy Pier krantinės patalpose dalyvaujant Čikagos miesto merui Richard Daley.

Lietuvos nuolatinė misija Jungtinėse tautose persikėlė į naujas patalpas. Jos dabartinis adresas: Permanent Mission of Lithuania to the United Nations, 420 Fifth Avenue, Third Floor, New York, NY 10018. Telefonas (212)354-7280, o fakso numeris (212)354-7833.

Čilės ambasadoriaus Juan Somavia kviečiamas, amb. A. Simutis dalyvavo jo pavaduotojo amb. Alvaro Zunig išleistuvėse ir naujojo pavaduotojo amb. Juan Larrain sutiktuvėse.

Gazoje Palestiniečių išlaisvinimo organizacijos vadas Yasser Arafat pareiškė, jog palestiniečiai nori tuojau pat pradėti pasitarimus dėl Jeruzalės miesto statuso todėl, kad Izraelis ten pripažino specialią religinę rolę Jordanui.

Pastaba Lietuvai

Vilnius, rugpjūčio 2 d. (AP) — Lietuvos ministro pirmininko Adolfo Šleževičiaus sprendimas panaudoti ekonominio referendumo pravedimui rugpjūčio 27 dieną gautus pinigus iš Pasaulinio banko, susilaukė aštrios kritikos. Pasaulinio banko vadovybė išėjo, kad jų pinigai tegali būti naudojami importui ir investavimams, bet ne kažko referendumo išlaidoms apmokėti.

labai svarbu, ar šalies valdžia taikstysis su „satelitinio Lietuvos traktavimu, kokį Rusija iš dalies tikisi primesti Latvijai ir Estijai“.

Prasideda Rusijos, Baltarusijos ir Ukrainos draugystė

Maskva. (Itar-Tass, Interfax) — Naujasis Ukrainos prezidentas Leonid Kučma iškilmingame Aukščiausiosios Tarybos posėdyje prisiekė būti ištikimas Ukrainos liaudžiai.

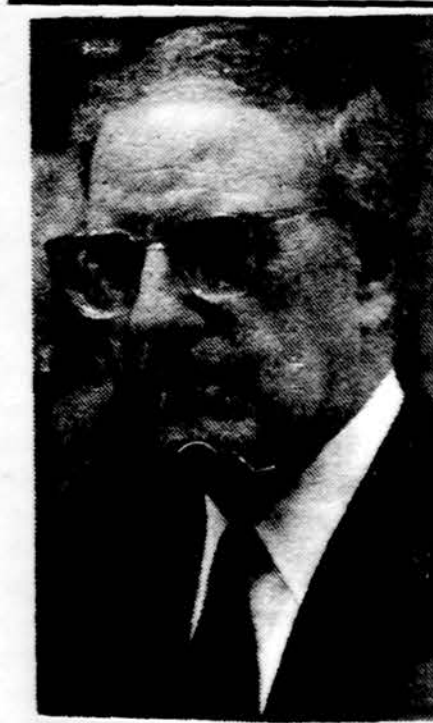
O Baltarusijos prezidentui Aleksandr Lukašenka pažymėjimas buvo įteiktas liepos 15. Inauguracijon buvo pakviesti visų NVS valstybių vadovai. Pasak Lukašenkos spaudos sekretoriaus Vladimir Jadrencevo, į Minską atvyko ir daugelis Maskvoje akredituotų užsienio valstybių pasiuntinių.

Rinkimais Ukrainoje ir Baltarusijoje Rusijos politikai patenkinti. Niekas neabejojo, kad Kučma ir Lukašenka yra artimi Rusijos opozicijai. Tačiau ir Rusijos prezidento administracijos vadovas Sergej Filatov TASSo korespondentui pasakė: „Prezidento rinkimų Ukrainoje ir Baltarusijoje rezultatai atveria naujas trijų slavų valstybių suartėjimo perspektyvas“. Jo nuomone, dabar „greičiau plėtosis bendradarbiavimas, visų pirma ekonomikos srityje, taip pat pagerės pilietinio pasitikėjimo ir santarvės atmosfera“.

Filatov išitikinęs, kad dabar geriau seksis kurti bendrą ekonomikos erdvę, pamažu išnyks sienų problema.

Rengiamo bendradarbiavimo sutartis

Optimistiškai žvelgia į santykius su Ukraina bei Baltarusija ir Valstybės Dūmos tarptautinių reikalų komisijos pirmininkas Vladimir Lukin. Jis pabrėžė, kad Rusijos, Ukrainos ir Baltarusijos tautų suartėjimui



George J. Mitchell, JAV Senato daugumos vadovas, paskelbė savo sveikatos draudimo įstatymo projektą. Atstovų rūmai jau tokio įstatymo projektą turi iš anksto, kurį pateikė kongr. Richard Gephardt, jų daugumos vadovas.

Lenkijoje kritikuojamas Rusijos prezidentas. Poris Jelcinas, kuris atsisakė dalyvauti Varšuvos sukilimo prieš nacius paminėjime — savo krašto vidaus reikalų šį kartą vertinęs labiau negu Europos susitaikymą pasaulio akyse. Maskvoje oficialūs pareigūnai aiškino, jog Jelcino dalyvavimas būtų „išaukęs rusų nacionalistų“ pasipriešinimą.

mas remiasi ne vien etninio veiksmu: šių tautų kultūrinė tėkmė esanti bendra. „Šis procesas, kurį aš vadinu buvusios SSSR erdvės sujungimu, yra neišvengiamas“. Lukin nuomone, dabar būtina ieškoti naujų suartėjimo kelių, ir geriausias iš jų bus ekonomikos ryšių stiprinimas. „Noriu pasveikinti abi tautas, įveikusias naują sudėtingą demokratijos plėtros etapą“, — pasakė Lukin.

Telefonu kalbėjosi Rusijos ir Ukrainos užsienio reikalų ministrai Andrej Kozyrev ir Anatolij Zlenko. Jie susitarė, kad bus greičiau rengiama draugystės ir bendradarbiavimo sutartis.

Laukia Rusijos pagalbos

Pasveikino naujuosius prezidentus ir Gruzijos Aukščiausiosios Tarybos pirmininkas Eduardas Ševardnadze. O savaitraštis „Moskovskije novosti“ išspausdino Kučmos ir Lukašenkos nuotraukas su parašu: „Jų nespejo pasveikinti Kim ir Senas“, Š. Korėjos neseniai miręs komunistas prezidentas.

Naujieji prezidentai tikisi Rusijos pagalbos. Vakar „Komsomolskaja pravda“ išspausdino Lukašenkos ir Kučmos pasisakymus. „Baltarusijos pramonės, — pažymi Lukašenka, — intelektualinės ir gamybinės bei techninės galimybės pakankamai didelės. Esu ištikinęs, kad jeigu energijos išteklių ir žaliavų kainos bus suvienodintos, respublika gali konkuruoti NVS rinkoje. Tai ir turi būti strateginis šalies ekonomikos reformų tikslas“. O Kučma sako: „Mes gyvename tarsi oloje. Vietose galioja barbariškos rinkos įstatymai: teisus tas, kuris stipresnis. Apie korupciją kalbėti jau nesinori. Su ja reikia kovoti. Tačiau kol mes neįtikinsime žmonių, kad kalbėdami, jog valdžia yra ne vadovų, o liaudies gerovei, esame nuoširdūs, tol principas „Ne mano kiaušės, ne mano pupos“ toliau diktuos elgesio taisykles“.

Kartu su Rusija

Baltarusijos užsienio reikalų ministras Piotr Kravčenko spaudos konferencijoje, surengtoje šaliai tapus asocijuota Europos centrinės iniciatyvos nare, pasakė: Baltarusijai prireiks ne mažiau kaip 10-15 metų, kad ji būtų lygiomis teisėmis priimta į Europą. „Iš pradžių mums reikia užsidirbti bilietą į Europos tramvajų“. O tam respublika turinti išaugoti buvusią rinką, visų pirma Rusijos. Pasak Kravčenko, tik kartu su Rusija ir Ukraina suderinus savo ekonomiką, galima eiti į Europą.

KALENDORIUS

Rugpjūčio 4 d.: Šv. Domininkas, Jonas, Gerimantas, Nėmunė, Smilgė.

Rugpjūčio 5 d.: Šv. M. Marijos „Snieginės“, Nona, Snieginė, Vaidas, Vilija.

LIETUVIŲ TELKINIAI

DETROIT, MI

SVEIKINAM RAŠYTOJA
JURGI JANKŲ

Redford, Michigan, liepos 27 d., minėjo savo 88-tą gimtadienį. Gimimo dieną marti Danutė Jankienė, nusivėžė rašytoją Jankų į Dearborn Heights Mountain Jack restoraną, kuriame rašytojo laukė artimi bičiuliai su šampano taure ir „Ilgiausių metų“ linkejimais. Pranas Zaranka pasveikino rašytoją Jurgį Jankų jo 88 metų sukakties proga. Buvo sudainuota „Valio, valio!“ Rašytoją Jurgį Jankų, 88-to gimtadienio proga sveikiname, linkėdami Dievo palaimos ir sveikatos toliau kurti, nes jo knygos yra mėgiamos ne tik išeivijoje, bet ir Lietuvoje.

BALFO IŠVYKA –
GEGUŽINĖ

BALFO 76-to skryiaus išvyka į gamtą sekmadienį, rugpjūčio 14 dieną bus „Pilenų“ stovykloje, netoli Manchester miestelio. Maistą gamins Ona Šadeikienė ir jos talkininkai bei talkininkės. Skryiaus valdybą sudaro: pirm. kun. Alfonsas Babonas, vicepirmininkai Stasys Garliauskas ir Lidiya Mingelienė, sekretorius/izdininkas Vladas Staškus, finansų sekretorius Česys Šadeika, renginių vadovė Ona Šadeikienė ir narė Regina Juškaitė. Valdyba kviečia visus atvykti, praleisti sekmadienio popietę BALFO gegužinėje ir savo atsilankymu paremti labdaros organizaciją.

LANKĖSI
DAIL. R. LAPŠYS

Stiklo menininkas Raimundas Lapšys, po sėkmingos širdies operacijos, su savo šeima buvo atvykęs į Detroitą aplankyti gimines ir Dainavos jaunimo stovyklą. Detroito apylinkėje Lapšio stiklo darbų galima išgauti stiklo krautuvėse Ann Arbor ir West Bloomfield, Michigan.

Im



Detroito „Žiburėlio“ šventiškai nusiteikę jaunimėlis.

Nuotr. T. Underienės

DAYTONA BEACH, FL

FLORIDOJE SUŠVITO
„SAULUTĖ“

Atstaus Lietuvos nepriklausomybę, Amerikos lietuviai pakilo dideliems Lietuvos šelpimo darbams. Susikūrė visa eilė labdaros organizacijų: „Caritas“, „Lietuvos Vaikų viltis“, „Lith. Mercy Lift“, o prieš vienerius metus Pasaulio lietuvių bendruomenės pastangomis gimė ir „Saulutė“.

Šių organizacijų tikslai kilnūs, prasmingi, net būtini. Šios organizacijos nepolitikuoja, bet nuosirdžiai atsiliepia į Lietuvoje vargstančiųjų šauksmą – tremtinių, kalinių, našlaičių, ligonių ir kt.

Minėtų organizacijų padaliniai veikia didesniuose lietuvių telkiniuose. O PLB įkurtoji „Saulutė“ pradėjo šviesti ir Floridos lietuvių telkiniuose.

„Saulutės“ organizacijai vadovauja darbščioji Indrė Tijiūnė. Ji rūpinasi veikla išplėsti visuose lietuvių telkiniuose, o Floridos „Saulutei“ vadovauti pakvietė Daytona Beach gyvenančią gerą organizatorę Birutę Kožicienę.

Norėdami sužinoti daugiau apie „Saulutės“ veiklą ir darbus Floridoje, užkalbiname įgaliotinę Birutę Kožicienę.

– Prieš „Saulutės“ įkūrimą jau veikė JAV LB Socialinių reikalų tarybos žinioje panaši organizacija „Lietuvos Vaikų viltis“. Sakysite, Birute, ar buvo reikalinga dar įkurti „Saulutę“, ar nebus dubliuojamas darbas?

– Atsakysiu į jūsų klausimą klausimu – ar buvo reikalinga įkurti „Saulutę“ ir ar darbas ne dubliuojamas – taip pat klausimu: Ar bet kuriame darbe užteko dirbančiųjų? „Saulutė“, mano supratimu, įjungė tuos, kurie niekur kitur nedirbo arba mažai dirbo. „Saulutės“ pirmininkė įjungia tiek amerikiečius, tiek kituose kraštuose esančius lietuvius. Darbo daug, o dirbančiųjų mažai. Tikslas kilnus, tikslas vienas – šalpa negali būti dubliuojama.

– Jūs esate paskirta „Saulutės“ įgaliotinė Floridoje. Ar darba jau pradėję? Kaip sekasi, kokius metodus naudojate šiai veiklai vykdyti?

– Esu „Saulutės“ įgaliotinė Floridoje. Darbas vyksta, nors dar galutinai nesame susiorganizavę. „Saulutei“ jau pasiuntė arti 16 siuntinių – drabužių, batų, žaislų, knygučių, pieštukų, dažų. Neturint galutinai suorganizuoto vieneto, remiantis tik pavienių žmonių pagalba, manau, kad jau nemažai padaryta.

Rugšėjo pabaigoje ar spalio pradžioje „Saulutės“ pirmininkė Indrė Tijiūnėnė žadėjo atvykti į Daytoną Beach. Tada jau dauguma „sniego paukščių“ bus sugrįžę į savo lizdus, tada oficialiai įkursime „Saulutės“ skyrių Daytona Beach, Floridoje.

– Jūs keletą kartų lankėtės Lietuvoje. Be abejo susipažinote su našlaičių globa, na-

šlaitynų administravimu. Kokį išpūdį susidarė, kokią pagalbą šioms institucijoms rekomenduotumėte? Ar vaikų globos namų administracija tinkamai panaudoja šalpą?

– Lietuvoje ilgesnį laiką dirbau ligoninių laboratorijose. Tik per paskutinius du apsilankymus įsijungiau į šalpos darbą. Kokius metodus naudojame savaime darbe? Kol kas tik asmeniškai ryšiai. Dirbu ne su našlaitiniais, bet su daugiaaukėmis šeimomis ir našlaičiais, paimtais globon pavienių asmenų, ar šeimų. Šiame darbe artimai bendradarbiauju su p. Adomavičium (dr. Adomavičiaus brolvikiu), ir „Carito“ socialiniu skyriumi (p. Vitalija). Teko aplankyti Vytauto bažnyčios (Tėvo Pauliaus) globoje esančius vaikus. Šių vaikų dauguma nėra našlaičiai, bet alkoholių tėvų vaikai. Nakvynėi jie grįžta namo. Dienos metu jie užsima su Tėvu Paulium. Man lankantis,

ten praktiką atliko studentė iš Vytauto Didžiojo universiteto. Matėsi ir darbo vaisiai: atremontuota valgyklėlė, apie bažnyčią aptvarkyta aplinka. Išpūdis labai geras, tik... nežinia, ką duos vaikams pavalyti tą dieną...

Graziai tvarkosi Garliavos ligoninės pediatriinis skyrius – švaru, darbuotojos užsiima su vaikais. Dalis vaikų galetų eiti namo, bet... namų nėra! Skryiaus gydytoja parodė naujagimį, kurį pagimdžiusi motina paliko ligoninėje; buvo praėjęs mėnuo, o motina nė karto nebuvo pasirodžiusi ir niekas nežino kur ji gyvena. O vaikutis žiūri mėlynom akym ir pakalbintas nereaguoja... Mačiau vaikučius gulinius ant guminių patiesalų, nes paklodėlių nėra.

Daugiaaukės šeimos įvairios: vienos labai švarios, vaikai sėdi su knygom, vystyklais išskalbtai, drabuželiai sukabinėti, nesiskundžia. Tik batų labai trūksta! Kitos net pajaukiau – jei būtų daugiau vietos, nebūtų tiek vaikų – (atsakymas į pastabą dėl labai mažo buto).

Kitos gi šeimos labai apsilėdusios, nešvarios, meluoja („dešimt vaikų“, bet kad trys iš jų dvidešimties metų ir vyresni – to nesako). Šių metų balandžio mėnesį kai kurias šeimas lankiau antrą kartą. Dalinau „Saulutės“ paramą.

dentė medikė Kaune, bet surinko žaislų, drabužių ir parėmė finansiniai, ir pati darbavosi pakuodama dėžes. Daug prisidėjo daytoniškiai: A. Bacevičius, Dana Kurauskienė, Aldona Sandargienė, Regina Snarskienė, Vera Juškienė, Izabelė Ramanauskienė, Veronika Janušaitienė, F. Dippel ir kitos. Joms esu labai dėkinga.

Remiam ir Kauno Slaugos namus (Hospice). Paklodes, pagalves, naktinius marškinius, pižamas bei šiltas antklodes siunčiam „Carito“ ir Kauno savivaldybės žinioje esantiems Slaugos namams. Ten benamiai seneliai, dalis jų sergantys vėžiu ar kitomis ligomis. Daiktus, kurie mūsų manymų netinka vaikams, siunčiami seneliams per „Caritą“.

Kiek prie „Saulutės“ darbo prisidės Floridos vietovės, parodys ateitis.

– Bet turite vilčių?

– „Saulutės“ veikla – mūsų visų meilė varge esantiems vaikams, seneliams, benamiams ir ligoniams Lietuvoje. Esame jautrūs, atsiliepiame ir pagalbos reikalingųjų šauksmą. Todėl šventai tikiu, kad ir Floridos lietuviai nuosirdžiai „Saulutės“ veiklą remis, už ką Lietuvoje vargstantys tėvynainiai liks amžinai dėkingi.

– Birute, Jums linkime sėkmingo darbo. Tegul „Saulutė“ skaisčiai savo darbus šviečia ir Floridos padangėje.

Is partizanų istorijų (8)

LEONAS GRIGONIS-
MOKYTOJAS,
PARTIZANAS, KARŽYGYS

HENRIKAS KUDREIKIS

Selynės ir apylinkių kaimų senieji žmonės ir dabar su pagarbą prisimena savo buvusį mokytoją Leoną Grigonį. Jis buvo labai kultūringas žmogus, įžiebė savo mokinių širdyse tėvynės meilę. Ir dabar Selynėje yra gausus šaulių būrys, vadovaujamas Petro Diržio, kurio brolis paaugko gyvybę už Lietuvos laisvę.

Rokiškio šaulių rinktinės nariai ir Selynės apylinkės gyventojai dėkingi L. Grigonio kovų bendražygiui Viktorui Šniuoliui – Vytvyčiui, nes jo dėka galėjo sužinoti tolimesnį Grigonio veiklą Lietuvos laisvės kovose. „Tikimės kada nors paskaityti plačiau apie Priskelimo apygardos žygius Laisvės kovų archyvuose. Sėkmės jums gerb. V. Šniuoli-Vytvyči“, – laiške rašo rokiškėnas Kostas Jasinevičius.

Leonas Grigonis gimė 1906 m. Rokiškio apskr., Rokiškio valsč. Puzonių kaime. Gimė ūkininko



L. Grigonis 1940 metais.

šeimoje. Baigęs Rokiškio gimnaziją, grįžo į gimtąjį kaimą. Lietuva buvo tik neseniai atgavusi nepriklausomybę, tad jaunas Grigonis įsijungė į kaimo švietimo darbą, įkurdamas pas ūkininką Kuprį pradinę mokyklą. Kartu ir ūkininkavo.

Savanoriams ir mažžemiams buvo dalinama žemė. Prie Litviškių dvaro atsirado naujakurių kaimas. Kaimui istorinį Selynės vardą parinko mokytojas Grigonis, kuris buvo skaitęs, kad šioje apylinkėje klajoja sėliu gentis.

Iki 1944 metų Grigonis tęsė mokytojo darbą. Rūpinosi naujų mokyklų statyba. Vieną laiką vadovavo Selynės šaulių būriui ir buvo Rokiškio apskr. šaulių rinktinės komiteto narys. 1944 m. vėl artėjant sovietinei okupacijai, L. Grigonis su seseris vyru Zablockiu, nepriklausomos Lietuvos karininku, pasikeitusiu pavardę į Užabalį, sugrįžo į gimtąsias vietas – prie Šušvės esantį Mumselio mišką. Prasiėjo partizaninis judėjimas ir mokytojas Leonas Grigonis įsijungė į tėvynės gynybą eiles. Apylinkėje jau veikė „Žaliosios“ rinktinės „Geležinio vilko“ tėvūnija. Tėvūnijos vadas buvo Juozas Mingilas iš Mažuolio kaimo, slapyvardis – Vilkas.

Po penkerių metų kovos Leonas Grigonis su keturiais Priskelimo apygardos gen. štabo darbuotojais žuvo 1950 m. liepos 22 d. Ariogalos apylinkės Daugeliški miške, prie Maceniškių vieniokio. Visi tyrimai rodo, jog štabą išdavė ryšininkė-igaliotinė Marytė Pranevičiūtė, slap. Vėtra. Ne visi išlaikė sunkius kovos bandymus, ne visi sugebėjo karžygiams numirti... Ilgai buvo nežinoma Grigonio žuvimo vieta. Tą paslaptį atidengė Priskelimo apygardos kovotojas Vytautas Smirius-Gilė. Ariogalos apylinkėje surasti ir palaidoti 53 partizanų

Jurgis Janušaitis

DRAUGAS

(USPS-161-000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$90.00. Foreign countries \$100.00. Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitatimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesį, atžymima, iki kada yra užsimokejęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
JAV	\$90.00	\$50.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$100.00	\$55.00	\$35.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$50.00	\$35.00	\$25.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$55.00	\$35.00	\$30.00
Užsakant į Lietuvą –			
Oro paštą	\$500.00	\$250.00	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	
Paprastu paštą	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00	\$35.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Jūs grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiūnčiamos gavus prašymą.

palaikai. Vytautas Smirius po sunkios katgoros nepalūžė ir pastatė kovos brolių atminimui granitinį paminklą. Ploktelėse įamžintos žuvusiųjų pavardės, jų tarpe – Leonas Grigonis. Prie įėjimo įrašas: „Slamėk, Dubysa, amžina malda Tėvynės karžygiams“.

Leonas Grigonis – šviesi asmenybė, savo pavyzdžiu paveikęs savo mokinius. Nemažai jo buvusių mokinių kovojo ir žuvo už Lietuvos laisvę Rokiškio apskrityje miškuose. Mokykla, kuri pastatyta L. Grigonio iniciatyva, tebestovi. Dabar ten yra keturmetė pradžios

mokykla, mokytoja Otilija Baltušienė.

Pažymėtina, kad žinomi kar-tu su Grigoniu žuvę gen. štabo nariai: 1. Meškauskas Aleksas - Alytis; 2. Kuzmickas Vitas - Sakaliukas; 3. Tomkus Juozas; Tomkaus tėvas nukankintas Rainiuose slapyvardis - Banga. Jokių kitų žinių apie jo asmenį nėra.

Juoda duobė šiandien žymi generalinio štabo būstinės vietą Daugeliškių miške, netoli Ariogalos.

• 1923 m. gegužės 13 d. išrinktas antrasis Lietuvos Seimas

DALIA E. CEPELE, D.D.S.
DANTŲ GYDYTOJA
7915 W. 171st
Tinley Park, IL 60477
(708) 614-6871
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern-unto diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už priemamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. Susitarimui (kalbet angliskai) tel. 708-422-8260

Kab. 312-735-4477;
Rez. (708)246-0067; arba (708)246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ – NERVŲ IR
EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmo 3 v. p.p. 7 v. v. antr. 12:30-3 v.p.p.
trečd. uždaryta, ketv. 1-3 v.p.p.
penkt. ir šešt. 9 v. r. 12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 778-6969 arba (312) 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ŽAIZDAS IR
IŠSIPLIETUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINĖ CHIRURGJA

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708)652-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v. v.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. p.p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS
gydymas bei chirurgija
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Tel. 312-585-1955
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2606
Valandos pagal susitarimą
Vakaraais ir savaitgaliais tel. 708-834-1120

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS
7722 S. Kedzie, Chicago 60652
Tel. 312-434-2123
Pirmo 2 v. p.p. 7 v. v., antr. 9 v. r. 12.
ketv. 12 - 4 v. p.p., penkt. 12 - 6 v. v.

LINAS A. SIDRYS, M.D.
Ophthalmologas/Akių Chirurgas
9830 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
708-636-8622
4149 W. 63rd St.
312-735-7709

Kab. tel. (312) 471-3300
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (312) 436-7700
RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
Optometristas (Kalba lietuviškai)
Tikrina akis, priklaiko akinius
2618 W. 71st St.
Tel. (312) 737-5149
Val. pagal susitarimą

Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.
Palos Hgts. Ill. Kelt. val. 3-6 v. v.
Tel. (708) 448-1777

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS
CHIRURGJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie
Val. antr. 2-4 v.p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Vizitai apmokami Medicare
Kabineto tel. (312) 776-2880
Namų 708-448-5545
Priklauso Holy Cross ir
Palos Community ligoninėms

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė – Vidaus ligų gydytojas
Kalbama lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽILIOBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville, IL 60563
Tel. 708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

KRAŠTO APSAUGOS MINISTERIJA APIE BALTIJOS BATALIONĄ

JT taikdarės rolė

Tarptautinei taikai palaikyti Jungtinių Tautų Organizacija (Jungtinės Tautos – JT) gali imtis tam tikrų priemonių, kurių visuma vadinama „JT taikos palaikymu“. JT taikos palaikymas reiškia prieššūko tarp šalių arba šalių viduje išvengimą, sulaukymą, sušvelninimą ir panaikinimą, įsikišant trečiajai šaliai ir panaudojant tarptautines karines, policijos arba civilines pajėgas, siekiant išsaugoti arba atkurti taiką.

JT taikos palaikymo teisinį pagrindą sudaro JT Chartijos 39-51 straipsniai. 442-47 straipsniai sukuria tarptautinį teisinį pagrindą, kaip naudoti šioms tikslams ginkluotąsias pajėgas. 42 str. numato, kad „...Saugumo taryba... gali imtis oro, jūrų bei sausumos pajėgoms tokių veiksmų, kurie gali būti reikalingi tarptautinei taikai bei saugumui palaikyti arba atkurti. Tokie veiksmai gali būti; demonstracijos, blokada ir kitokios Jungtinių Tautų Organizacijos Narių oro, jūrų bei sausumos pajėgų operacijos“. 43 str. įpareigoja JTO narius tam tikroms sąlygomis teikti Jungtinėms Tautoms pajėgas šioms operacijoms vykdyti.

Klasikinės taikos palaikymas vyksta dviem būdais: 1. išstatant paliaubų stebėjimo misijas, kuriose dalyvauja neginkluoti kariniai stebėtojai; 2. taikos palaikymo misijas, susidedančias iš karinių padalinių, kurie apginkluojami tik savi-

gynai, zonose, kur taikomas taikos palaikymo mechanizmas JT (arba ESBK) mandato pagrindu.

Karinių stebėtojų misijos stebi faktišką ugnies nutraukimą, reguliariai informuoja Jungtines Tautas apie situacijos vystymąsi, nagrinėja atskirus politinės ir karinės padėties savo buvimo vietoje aspektus, užtikrina konfliktuojančių pusių kontaktus su pasaulio visuomene ir ypač JT Saugumo taryba, palaiko ryšius su gyven-tomis, tarpininkauja derybose ir pan.

Tai, kuo užsiima JT pajėgos, jokių būdu nėra karo veiksmai. JT karius leidžiama naudoti ginklą tik būtinai savigynai. Praktiškai vykdančios operacijas, tai tenka daryti iš tikro labai retai, tik išimtiniais atvejais. Nors pasitaiko pavojingų incidentų ir organizuotų užpuolimų, o taikos palaikymo operacija neabejotinai vyksta aukštesnės, negu normaliai, rizikos sąlygomis, tačiau taikos palaikymo pajėgos nėra įtrauktos į karinius veiksmus su joms būdingais elementais. Jeigu viena iš konfliktuojančių pusių pradeda organizuotus prievartinis veiksmus prieš JT pajėgas, misija paprastai nutraukiama.

Pirmas žingsnis, kurį turi padaryti valstybė, ketinanti dalyvauti taikos palaikyme, yra sukurti atitinkamą įstatyminę bazę – parlamento priimtą įstatymą, kuriuo gynybos struktūros įpareigojamos suformuoti padalinius, JTO prašymu pasi-

ruošiusius skubiam išskleidi-mui.

Taikos palaikymo srityje ypač vertinga Šiaurės šalių patirtis. Pvz., Norvegija išleidžia 3,3 proc. savo gynybos biudžeto vien tik JT operacijoms. Taikos palaikymo misijų rengime egzistuoja tam tikras darbo pasidalijimas tarp Šiaurės šalių: Danijoje kartą per metus vyksta JT karinės policijos kursai, Norvegijoje – JT užnugario karininkų kursai, Švedijoje – JT Štabo karininkų kursai, o Suomijoje tris kartus per metus – JT karinių stebėtojų kursai. Visi kursai dėstomi anglų kalba, ir juose dalyvauja visų keturių šalių karininkai. Tai yra dešimtmečių išbandyta bendradarbiavimo struktūra, kuri gali priimti ir Baltijos valstybių karius.

Baltijos šalių taikos batalionas

Lietuvai dalyvavimas tarptautinėse taikos palaikymo operacijose ir su jomis susijusioje veikloje būtų:

1. galimybė savarankiškai pasireikšti tarptautiniuose reikaluose, pademonstruoti tautų bendrijai, kad ši šalis pripažįsta civilizoto pasaulio vertybes ir yra pasiryžusi vardan jų imtis konkrečių veiksmų;
2. galimybė orientuoti savo gynybos sistemą į Vakarų šalių organizacinius, teisinius, valdymo ir ginkluotės standartus.

Baltijos šalių Vyriausybės vadovų susitikime, vykusiame Taline 1994 m. birželio 13 d., Lietuvos, Estijos ir Latvijos ministrai pirmininkai dar kartą aptarė Baltijos valstybių ketinimą sukurti bendrąsias taikos palaikymo pajėgas (batalioną). Prieš tai, 1994 m. vasario 15 d., Rygoje įvykusiame Baltijos

valstybių gynybos (krašto apsaugos) ministrų susitikime buvo aptarti gynybos bendradarbiavimo Baltijos regione klausimai, tame tarpe ir bendro taikos palaikymo bataliono įkūrimas.

Vėliau JT taikos palaikymo bataliono kūrimo klausimai buvo aptarti Šiaurės ir Baltijos šalių gynybos (krašto apsaugos) ministrų susitikime, vykusiame Visbyje, Švedijoje 1994 m. birželio 3 d. Susitikimo dalyviai pasirašė tarpusavio supratimo memorandumą, kuris įtvirtino bendradarbiavimo taikos palaikymo pajėgų formavimui. Šiaurės šalis pagal šį memorandumą ketina teikti paramą bataliono įsteigimui trejų metų laikotarpyje, kiekviena savo tradicinės specializacijos srityje.

Nuo 1994 m. vasario 21 d. iki kovo 5 d. Lietuvos karininkų grupė stebėjo taikos palaikymo padalinių paruošimą Danijoje ir Danijos JT taikos palaikymo dalinio veiklą Kroatijoje. Baltijos šalių Taikos palaikymo bataliono įkūrimo klausimai buvo aptarti su Danijos Gynybos vado generolo Jorge Lyng atstovu. Danijos Gynybos ministerija ir Kariuomenės vadovybė pasiūlė savo paramą tokiame batalionui įsteigti. Buvo numatyta kartu su Danija organizuoti taikos palaikymo pratybas Lietuvoje. Už šias pratybas iš Danijos pusės bus atsiųstas Bornhomo salos pulkas. Šios pratybos turėtų būti pirmasis žingsnis, ruošiant lietuvių būrį, kuris, esant teigiamam Seimo ir vyriausybės sprendimui, galės dalyvauti JT taikos palaikymo misijoje buvusioje Jugoslavijoje, Danijos bataliono sudėtyje. Į pratybas danai atsiunčia padalinį, kuriame yra kariai, turintys Jungtinių Tautų misijų vykymo patirtį, ir kariai, ruošiami JT taikos palaikymo misijai Kroatijoje. Lietuvos ir Danijos kariai bus kartu mokomi specialiųjų taikos palaikymo operacijų elementų.

Antrasis lietuvių taikos palaikymo būrio paruošimo žingsnis būtų būrio išvykimas į mokymo kursus Danijoje. Šie kursai vyks rugpjūčio mėnesį. Mokymo kursams pasibaigus, būriui būtų galimybė rugpjūčio pabaigoje vykti į taikos palaikymo misiją Danijos dalinio sudėtyje. Tai dar neišsiaiškina lietuvių dalyvavimo karo veiksmuose. Taikos palaikymo pajėgų uždaviniai ir veiksmų būdas kaip tik būtų nukreiptas prieš konfliktą išsiplečiantį į šias konfliktuojančias puses, stebi ugnies nutraukimo laikymąsi, lydi

humanitarinius krovinius, esant reikalui vykdo gelbėjimo darbus, teikia reikalingą pirmąją medicininę ir kitokią pagalbą civiliams gyventojams. Grįžęs į Lietuvą, tas būrys taptų Lietuvos kuopos Baltijos taikos palaikymo batalione branduoliu.

Taikos palaikymo pajėgos Danijoje

Šiuo metu 1,414 skirtingus laipsnius turintys Danijos kariai ir 45 policijos karininkai dalyvauja taikos palaikymo misijose įvairiose šalyse.

Nuo 1948 m. daugiau kaip 42,000 danų dalyvavo 22-jose iš 31 Jungtinių Tautų taikos palaikymo misijos.

1992 m. kovo 6 d. Danija oficialiai buvo pakviesta teikti pagalbą Kroatijoje. Danijos batalionas (DONBAT), įkurdintas serbų provincijoje Krajinoje, bataliono štabas – Kostonjicos mieste. Batalione yra 948 kariai. Visi JT kariai aprūpinami naujo tipo neperšaukiamomis liemenėmis ir naujais lengvais šalmais. DONBATO pagrindinė užduotis – įsteigti stebėjimo ir kontrolės postus bei patruliuoti teritorijoje. Šiuo metu teritoriją kontroliuoja ketvirta Danijos karių komanda nuo atvykimo 1992 m. kovo 12 d. Iš viso per šį laiką Kroatijoje tarnavo ir tebetarnauja 3606 danai. Šiuo metu Kroatijoje karo veiksmai nevyksta, nes pasirašytas ugnies nutraukimo susitarimas.

Danijos ir Lietuvos karių mokymai

Pagal Lietuvos Respublikos vyriausybės 1994 m. liepos 8 d. nutarimą Nr. 573, ir Danijos – Lietuvos taikos palaikymo padalinio karių ruošimo tvarką, Rukloje nuo 1994 m. liepos 17 iki rugpjūčio 1 d. imtinai vyks Lietuvos – Danijos karių mokymais taikos palaikymo operacijoms vykdyti.

Už taikos padalinių ruošimo programą atsakingu paskirtas Krašto apsaugos ministerijos sekretorius plk. Jonas Gečas. Lietuvos taikos palaikymo būrio vadu paskirtas kpt. A. Chrapko, vado pavaduotoju – lttn. G. Kastickas.

Krašto apsaugos ministro atstovė spaudai – Lolita Zegerienė.

• Amerikos kariuomenė buvo įkurta 1775 m. birželio 14 d. Philadelphijoje vykusiame Continental suvažiavime.

• Maine buvo pirmoji valstybė 1851 m. birželio 2 d. uždraudusi svaigalų gamybą ir pardavinėjimą.

Pašto pristatymo įdomybės

Mūsų skaitytojų nuolatinis skundas: „Draugas“ vėluoja – ne tik tolimose vietovėse, bet ir artimiausiose Čikagos priemiesčiuose. Galima suprasti ir užjausti žmonių nepasitenkinimą, kai laikraštis, kurio jie laukia ir informacijomis remiasi, staiga kažkur pakelėje „užspringsta“ ir kelias dienas nepasirodo. Po kiek laiko vėl atsiranda, bet jau kone glebliais, kaip egzempliorių, kaip nustačius. „Draugo“ administracija jaučia nemažesnį susierzinimą ir bejėgiškumą, nes dienraštis į centrinį Čikagos pašto pristatomas kasdien tuo pačiu metu. Kodėl antradienį jis pasiekia skaitytojus laiku, o trečiadienio laida nepasirodo iki kitos savaitės? Kas gali išnarlinti pašto įstaigų paslaptis, kai net federalinės valdžios atsiųsti tyrinėtojai to nepadarė...

Apie Amerikos, o ypač Čikagos, pašto darbą šiais metais ne tik daug rimtų, piktų ir net anekdotiškų žodžių prirašyta, bet mėginta įvairiais būdais nepaslinkus pašto tarnautojus pajudinti. Tačiau, pakeitus senąjį mūsų pašto viršininką nauju, reikalai mažai pagerėjo. Galima sakyti, dar pablogėjo. O tie laišškai ir laikraščiai tebeklaidžioja po miesto patiltes, užpakalinių gatvių atmatų dėžes, laiškanėsių rūsius bei pastoges. Visur, tik ne ten, kur turėtų nueiti.

Pasitaiko ir tikrų keistenybių. Neseniai Čikagoje į pašto dėžutę įmesta vieno mūsų tautiečio dujų saskaita su čekių pateko į Romą, į Šv. Kazimiero kolegiją... Iš ten buvo atsiųsta į „Draugą“. Prieš porą savaitių iš Vilniaus gavome du laiškus, siųstus iš Čikagos elektros ir telefono bendrovės, kurios taip pat yra Čikagos mieste. Atrodo, kad ir tais laiškais žmonės mėginę apsimokėti saskaitas. Abu siuntėjai buvo lietuviai, laišškai adresuoti aiškiai ir tiksliai – tikrai ne Vilniui!

Pasirodo, kad Čikagos paštas vis dėlto nėra prasčiausias šiam krašte. Amerikoje ši „garbė“ suteikta sostinei Vašingtonui. Visos valstybės didesni miestų pašto įstaigų darbo eiga

tikrino nepriklausoma Price Waterhouse agentūra, kuri ir suteikė Vašingtonui „žymenį“ už netvarkingiausią pašto pristatymą. Buvo rasta, kad laišškai, paleisti Vašingtone praejusią žiemą, gegužės mėnesio viduryje dar nebuvo išsiųsti iš pašto įstaigų. Maryland valstijoje, netoli mūsų sostinės centrinio pašto, užtikta 2,3 mil. neišskirstyto pašto vienetų, su grūstų didžiuliuose sunkvežimiuose. Čikagoje daugiausia neišsiųstų laišku vienu metu buvo apie 30,000. Žinoma, nėra čia ko girtis ar džiaugtis, ypač kai mūsų pačių laiškeliai ir laikraščiai atsiranda kurioje „slaptoje“ vietoje, o ne pašto dėžutėse prie adresatų namų.

Turbūt nėra pasaulyje šalies, kur nebuvo pasitaikę nesklendimų su paštu. Šiaip ar taip, laišku skirstymo, išvežiojimo ir išnešiojimo darbą atlieka paprasti „mirtingieji“, kurių tarpe yra ir tinginių, ir vagių, ir apsilėdėlių. Amerikietiškas posakis, kad „nei lietus, nei sniegas, nei žemės drebėjimas nesukliudo laiškanėsiui atlikti savo darbo“, yra tik gražus sakiny, kuriuo norima sustiprinti žmonių pasitikėjimą pašto įstaigomis. Tikrovė su tuo sakiniu nedaug derinasi.

Mes jau seniai susidūrėme su pašto pristatymo nesklendimais Lietuvoje. Anksčiau, kai prie neparengtų pašto tarnautojų dar prisidedavo valstybinė cenzūra, niekam nekildavo abejonių, dėl blogų pašto pristatymo priežasčių. Iš dalies suprantame ir dabartinius nesklendimus – tai dolerių ieškojimo užsieniniuose laiškuose, tai knygų ir laikraščių iš užjūrio nukreipiami į „juodąją rinką“, tai tyčiomis užsienio lietuvių laišškai išmetami, kad kiltų didesni susikirtimai tarp „mūsų ir jų“.

Žmogelis, imetęs laišką į pašto dėžutę, jokios kontrolės daugiau dėl jo likimo nebenturi. Reikia pasitikėti pašto įstaigų ir jų tarnautojų gera valia bei sąžiningumu. Deja, per dažnai tenka nusivilti. Tačiau vienu dalyku visuomet galime pasitikėti: laiško persiuntimo kaina netrukus vėl pakils...

• Naujų žemių atradėjas, keliautojas Kristupas Kolumbas mirė 1506 m. Ispanijoje visiškame skurde.

1950 m. birželio 25 d. prasi-dėjo Korėjos karas, kai Šiaurės Korėja įsiveržė į Pietų Korėjos teritoriją.



BALFo pirm. Marija Rudienė su Vašingtono BALFo skyriaus valdyba ir svečiais. Iš kairės: Vašingtono Moterų klubo pirm. Genė Vasaitienė, Marija Rudienė, Židniečių pirm. skautininkė Meilė Mickienė, Vašingtono BALFo skyriaus pirm. Elvyra Vodopaliene, skyriaus sekr. Loreta Leimonienė, išdėdinkas Sigitas Leimonas; II eil.: buvęs BALFo valdyboje Tadas Mickus, vicepirmininkai Mindaugas Juodeika ir Joe Simanis.

NEBUVO LEMTA ŽŪTI

JUOZAS KULIUKAS
ATSIMINIMAI

16

Gavęs tuos dokumentus, pakeičiau virtuvės budėtoją, viską sutvarkiau ir per tą laiką visiškai pamiršau Zimaną. Net vėliau negavau žinios, kas su juo atsitiko, nes pas mane nebeatėjo, kaip buvo žadėjęs.

Netrukus traukinys pajudėjo. Vakare sustoję kažko-kioje mažoje stotelėje praleisti kitą traukinį, kuris važio-vo fronto link. Anksti rytą vėl pajudėjome Tulos link. Pakeleje pamatėme nemažą kaimą. Mūsų ešalono kareiviai buvo paraginti, pro šalį važiuojant, dainuoti. Keletas pradėjo šaudyti į viršų ir paleido apšviečiamų raketų. Iš mūsų vagono kažkas paleido raketą per žemai. Ji nesudegus nukrito kaime, tiesiog ant šiaudinio stogo. Namas užsidegė. Matėm, kaip kareiviai bėgo gaisro gesinti, bet neteko matyti, ar jiems pasisekė. Manėm, kad pradės apklaušinėti, kas tą raketą paleido, bet jokių tardymų nebuvo.

Traukinys pagaliau sustojė Tulos geležinkelio stotyje. Pulkas išlipo iš vagonų. Mūsų kuopa nuvedė kažkur į priemiestį, kur matėme nemažai sunaikintų namų. Atrodė, kad ten buvo nemažos kautynės su vokiečiais. Kuopa apsisusto, kur kas galėjo. Mūsų skyrius sustojė mažame name. Ten gyveno jauna moteriškė su maža dukrele. Jos vyras, karui prasidėjus, buvo mobilizuotas, kaip ir visi jauni vyrai visoje Rusijoje. Jau ilgą laiką apie jį nieko nebuvo girdėjusi. Kol mūsų kuopa stovėjo toje vietoje, kai vakare po pratimų grįždavome atgal, ta moteriškė visą laiką buvo labai maloni, linksma, su visais šnekučiavosi. Kadangi mieste buvo nedaug jaunų vyrų, tai ir jai pasitaikė proga su mumis pabendrauti.

Vieną rytą visus mus nuvedė į Tulos geležinkelio stotį, kur buvo įrengtos pirtys ir taip pat dezinfekcijos vagonai. Pirmiausia nukirpo, apskuto, drabužius dezinfekavo. Daugumą utelių bent laikinai sunaikino, todėl buvome gan patenkinti.

Sugrįžus iš pirties, viršila pranešė, kad rytojaus rytą trauksime toliau. Nors kambarys buvo labai mažas, mes gulėjome ant grindų vienas prie kito, o prie durų buvo lova, kurioje miegojo ta moteris. Naktį išėjti į lauką nebuvo lengva, neužlipus ant visų kitų. Visi buvome labai išvargę, tai ir ant kietų grindų gerai miegojome.

Persikėlėm kiek toliau už Tulos, į mažą miestelį ar didelį kolchozą. Ten prabuvome keletą savaitių, dar stipriau apmokant, ruošiant frontui. Nuolat atlikdavom įvairius pratimus prie mažo upelio pievoje. Jau buvo rug-sėjis, nors oras gražus, šiltas. Antroje upelio pusėje buvo dideli plotai visokių daržovių. Pamatėme nemažą lauką pomidorų. Mes perbrisdavome upeliu, kuris nebuvo labai gilus ir parsinešdavome tų pomidorų. Jie buvo labai dideli, gražūs. Netrukus pulko štabui mūsų kelionės į tą lauką buvo praneštos, tai griežtai uždraudė pomidorus liesti. Sakė, kad kolchozas išstatys sargybinius ir nusikaltėliai bus apšaudomi. Dar kelis kartus nakties metu buvome nuėję pasipomidorauti, bet paskui sustojome. Aš pats pomidorų labai nemėgau, net kvapo negalėjau pakęsti, bet dabar, kai buvau labai alkanas, pripratau ir prie pomidorų.

Vieną rytą atsikėlė, visur pamatėme laukus padengtus balta šalna. Kai nuėjome prie to daržo, sargybinių jau nebuvo. Paskutinės kelias dienas kolchozininkai jau buvo pradėję pomidorus raškyti, tai visur buvo sudėtos krūvelės, bet jau visi buvo kietai sušalę. Aną kartą mūsų neleido į imti, o dabar ir patys nebūturi! Aš tuo kolchozo viršininkai, bet jau nieko nebesakė, kad mes jų lauke. Dar tikėjom, kad gal krūvelių

apačioje rasime nesušalusius daržovius, bet tokios laimės nebuvo.

Kol stovėjome tame miestelyje, vietinės mergaitės suruošdavo šokių, kartais ir kino seansas būdavo. Tiesa, rusų kariuomenėje buvo nemažai moterų ir merginų, bet fronto jos su paprastais kareiviais nebeužėjo nei kalbėti, vis tik su karininkais. Kai pirmosiose linijose sproginėjo sviediniai, jos nelaukė, kol karas pasibaigtų, bet vis tebežūrėjo, koks laipsnis vyrai ant pečių. Kaimo merginos buvo kitokios, nes jos buvo pasiilgusios jaunų vyrų. Mes galėjome iš jų tarpo pasirinkti mergaites ir su jomis bendrauti.

1943 m. rugsejo pabaiga – Nevelio-Vitebsko frontas

Netrukus kuopa vėl pajudėjo ir pagaliau apsisustoje kažkur netoli Velikij-Luki kolchoze. Vietiniai gyventojai mums parodė lietuviškų cigarečių, net ir tuščių lietuviškų degtinės buteliukų. Jie pasakojo, kad ten neseniai stovėjo lietuvių kareiviai. Pradžioje jie apie lietuvius labai gerai kalbėjo, bet kai pasirodė politrukas, tuoj pakeitė pašnekesį.

Laukuose dar stovėjo daug nenupjautų rugių ir sustatytų kviečių gubų. Nebuvo kam jaus suvežti, nes visi vyrai buvo paimti į kariuomenę, o kiti pasitraukė kartu su vokiečiais. Teko matyti nemažai civilių enkavedistų, kurie varė areštuotus, sakydami, kad tai vokiečių pakalikai. Mums įsakė padėti suvežti javus į stirtas. Vienas senyvas ūkininkas kelias dienas dirbo kartu su mumis. Jis visą laiką keikdavosi ant politrukų. Kartą ir sakė:

– Politrukai, kokiu velniui čia atėjote? Prie vokiečių mums buvo geriau...

Po to jau daugiau jo nematėme. Kiti sake, kad matė, kaip jis buvo sušaudytas.

(Bus daugiau)



Poetas kun. Ričardas Mikutavičius, Kauno Igulos bažnyčios klebonas ir svečias iš Los Angeles, Kalifornijos, prel. Jonas Kučingis.

IŠEIVIJOS DVASININKIJOS BENDRADARBIAVIMAS SU LIETUVA

VYTAUTAS ŠEŠTOKAS

Po 50 metų komunistinės priespaudos Lietuva 1989 m. pradėjo keltis naujam gyvenimui. Gražinamos tradicijos, istoriniai ženklai ir datos, vėl pradėjo veikti iki tol uždarytos kunigų seminarijos. Komunizmo valdymo metais Lietuvoje buvo leidžiama veikti tik Kauno kunigų seminarijai ir tai tik su 25 klierikais. Toks buvo visai Lietuvai leidžiamas kontingentas.

Maždaug nuo 1992 metų atsivėrė durys platesniam bendradarbiavimui su dvasininkais Lietuvoje.

Vienas iš iškilingiausių švenčiamas amžinam poilsui į tėvynę grįžtančių dvasininkų palaiką buvo 1993 metais, kai Los Angeles lietuvių parapijos buvęs klebonas (dabar emeritus) prelatas Jonas Kučingis pargabeno Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos steigėjo prel. Juliano Maciejausko palaiką, kurie 1993 m. gegužės 26 d. iškilingai buvo palaidoti Švėkšnos bažnyčioje. Šios išpuodingos laidotuvės tuo metu atkreipė visos Lietuvos dėmesį.

I š.m. liepos mėnesį Lietuvoje vykusia Pasaulio lietuvių dainų ir šokių šventė iš Los Angeles vyko Šv. Kazimiero parapijos choras, vadovaujamas

dirigento Viktoro Ralio ir muz. Pauliaus Vyto, ir jaunimo tautinis ansamblis „Spindulys“, vadovaujamas Danguolės Varnienės. Su ansambliu choristais vyko ir jų dvasios vadovas prel. Jonas Kučingis.

Los Angeles parapijos choras aplankė Šv. Arkangelo Mykolo (Igulos) bažnyčią Kaune, kur atliko Teodore Dubois kantatą „Septyni paskutiniai Kristaus žodžiai“. Šią kantatą atliko kartu su tos bažnyčios choru, diriguojant muz. Viktorui Raliui; muziką palydėjo Paulius Vytas ir Dainius Kepežinskas. Solo partijas giedojo jauni dainininkai. Šioje bažnyčioje iškilingas Šv. Mišias aukojo ir svečias iš JAV prel. Jonas Kučingis.

Pažymėjimo vertas įvykis — š.m. gegužės paskutinį šeštadienį Telsiuose vykę pirmieji šios kunigų seminarijos auklėtinių šventinimai. Pašventinimą su teikė Telsių vysk. Antanas Vaičius.

Telsiuose apsilankiusi Siaulių laikraščio korespondentė Aldona Sereikienė turėjo idomų pokalbį su vysk. Ant., Vaičiumi ir prel. J. Kučingiu. Išimtinai šio pokalbio metu vysk. A. Vaičiaus pasakyti trys žodžiai, išryškinantys dabartinės Lietuvos sto-

vį „Lietuva susiskaldžiusi, išsiplaščiusi, žaizdota“...

Tolimesniame pokalbyje vysk. A. Vaičius teigė: „Neslėpkim, kad daug žmonių pasimetę, pasikendę varguose, kiti jaučiasi apgauti, nuskriausti, neranda vietos šiame pasaulyje. Kur ieškoti atramos?“ Tačiau vyskupas viltingai pareiškė tikis, kad: „Kas bus, kas nebus, bet žemaitis nepražus“.

Prel. J. Kučingis pasakojo, kad jis iš Lietuvos išvyko 1944 metais. Laisvoje Lietuvoje jis dirbo gimnazijos, karo ir amatų mokyklos kapelionu. Po daugelio metų dabar antrą kartą lankosi Lietuvoje. Laikraščio korespondentei prelatas pareiškė, kad prieš metus vaidai Lietuvoje buvo liūdniesni. Ši kartą pastebėjus daugiau besisąjūsių. Vargo Lietuvoje daug, bet nereikia nusiminti.

Prel. J. Kučingis pareiškė Lietuvoje matęs tris stebuklus. Pirmasis stebuklas — Igulos bažnyčia Kaune buvo pilna pilnutėlė žmonių, labai gražiai giedojo choras, susitikęs poetą kun. Ričardą Mikutavičių, Kauno Igu-

los bažnyčios kleboną.

Antras stebuklas — aplankęs Viešvėnų mažą bažnytelę, joje tiek daug žmonių, tiek daug jaunimo... Išgyvenęs pasigėrėjimą, pasididžiavimą. Žavėjėsis susirinkusiais žmonėmis, tokiu jų iškilingu buvimu.

Trečias stebuklas — Telsių katedroje šventinami diakonai.

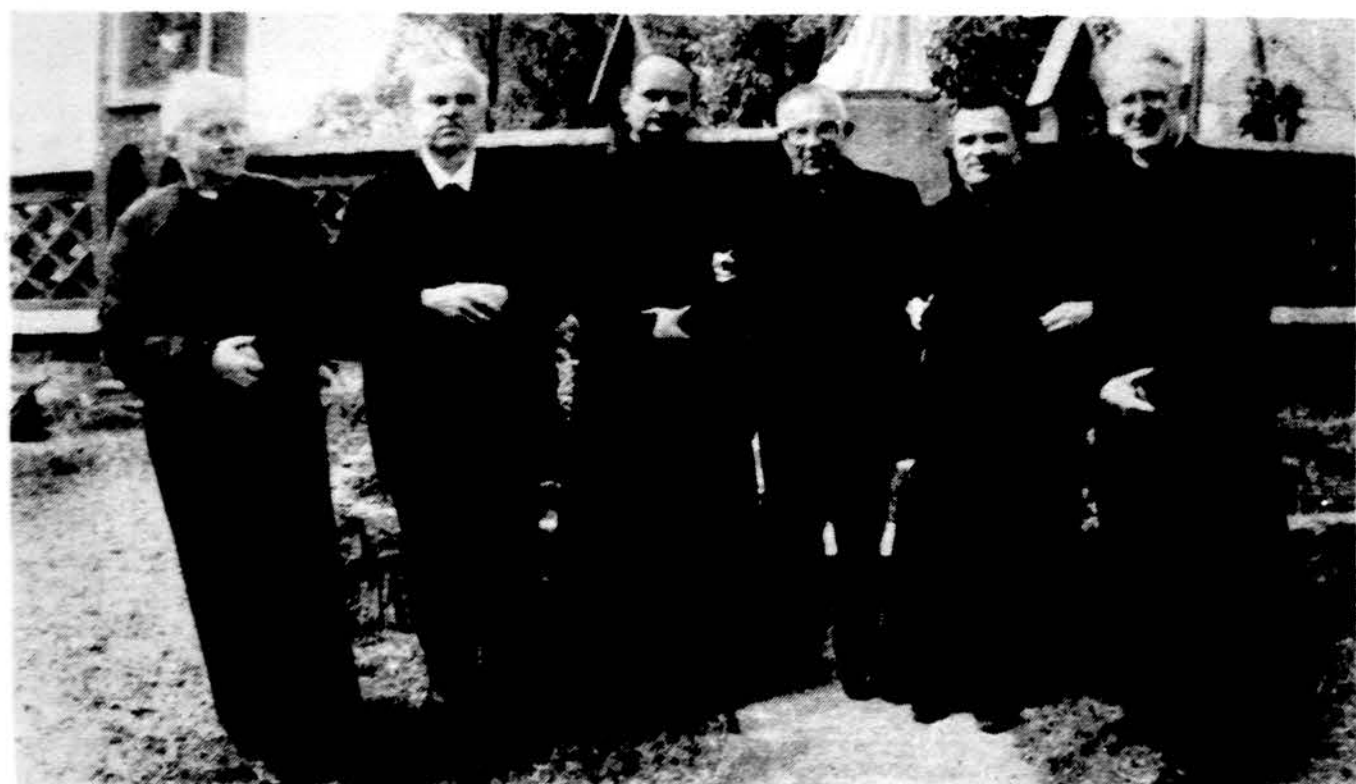
Yra ir liūdnų prisiminimų — Rainiuose buvo nužudyti 7 jo buvę mokiniai. Jie mokėsi Telsių amatų mokykloje, taip pat ir 2 buvę jo gimnazijos mokiniai. Visi užsienio lietuviai myli savo tėvynę ir iš visų pasaulio šalių jai padeda, sielojasi jos vargais ir nepritekliais, o sulaukę vyresnio amžiaus, ne vienas grįžta Lietuvon, kad pasilaidoti numylėtos tėvynės žemėje.

SEKMINIŲ RENGINIAI KARIAMS

Kauno katalikų bendruomenė „Gyvieji akmenys“ ir arkivyskupijos Katalikų evangelizacijos centras, koordinuojantis įvairių arkivyskupijoje veikiančių katalikų organizacijų

bei bažnytinį istaigų evangelizacijos veiklą, Sekminių švenčių proga organizavo keletą renginių, kuriuos įgyvendinti padėjo FIRE projekto dalyvis pasaulietis teologas iš JAV Peteris Herbeckas ir jam talkinę T. Stemkey, J. Burns, S. Tomashefski. Keturias dienas Kaune ir Marijampolėje pamokslininkai nenuilstamai dalijosi savo dvasine patirtimi, liudijo Jėzų Kristų, meldėsi už visus, šlovino Dievą.

Per susitikimus su Lietuvos kariais ir karininkais Kauno Karininkų Ramovėje svečiai T. Stemkey ir J. Burns, patys buvę kareiviais ir tarnavę JAV elitiniuose daliniuose, tvirtino, jog Kristus mus visus myli vienodai ir nori, kad jį pažintume. „Kelias pas Dievą yra labai siauras, o kelias į pražūtį labai platus, nes daugelis didžiųjų savo padarytomis nuodėmėmis. Tereikia truputį nuolankumo ir mes sutiksime Dievą“, — sakė jie, kviesdami karius būti tikrais vyrais, mylinčiais tėvynę ir jos žmones. „Tikras karys tas, kuris laikosi Dievo įsakymų“.



Iš Švėkšnos kilę kunigai, dalyvavę a.a. prel. J. Maciejausko perlaidojimo Švėkšnos bažnyčios kriptojė iškilmėse. Iš k. T. Poška, P. Girčius, neatpažintas, prel. J. Kučingis, K. Zasytis ir P. Merkeliūnas.



CITY CENTER GT — INTERNATIONAL

DĖKOJAME VISIEMS KLIENTAMS, KELIAVUSIEMS SU G.T. INTL. I LIETUVOS DAINŲ - TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖ. BUVO MALONU JUMS PATARNAUTI. TEPASILIEKA ILGAI SU JUMIS GRAŽUS KELIONĖS PRISIMINIMAI! SAKOME — IKI PASIMATYMO VĖL!

RUGPJŪČIO 10 IKI 22 — Kelionės išparduotos.

PRIMENAME, kad organizuojame keliones pagal kliento pageidavimus su pilnu turistiniu aptarnavimu.

KVIEČIAME KELIAUTI SU MUMIS Į VOKIETIJĄ... LAN-KYSIME PASAULYJE PAGARSĖJUSIAS KALĖDINES MUGES PENKIUOSE MIESTUOSE... KELIONĖ GRUODŽIO 2 IKI 13... BUS DAUGIAU INFORMACIJŲ VĖLIAU.

TURISTINIS PATARNAVIMAS:

- Automobilių nuomavimas
- Viešbučių užsakymas įvairiose Lietuvos miestuose
- Pasitikimas aerouoste
- Tarp miestiniais pervažinėjimai

IR VISA TAI IŠIMTINAI SAVOMIS, MŪSŲ FIRMOS TARNAUTOJŲ, PASLAUGOMIS



Mūsų Vilniaus raštinė — jūsų paslaugoms

KELIONĖS IŠ LIETUVOS: rašome savo raštinėje Vilniuje kompiuterine sistema bilietus į visus pasaulio kraštus. Bilietų apmokėjimas gali būti Lietuvoje arba Amerikoje — kaina nesiskiria. Rašome LUFTHANSA, SAS, FINNAIR bilietus ir netrukus galėsime pasiūlyti bilietus amerikietiškomis aviakompanijomis.

Mūsų personalas Vilniuje greitai sutvarko tranzitinės Vokietijos vizas keliautojams ir padeda pasiūlyti Amerikos vizos dokumentų pridavimui, organizuoja ekskursijas į Ameriką bei Meksiką, konsultuoja ir rezervuoja viešbučius užsienyje.

PROFESIONALIAI IR TVARKINGAI APTARNAUSIME ABIEJOSE ATLANTO PUSĖSE.

G. T. INTERNATIONAL, INC.
9525 SOUTH 79TH AVENUE
HICKORY HILLS, ILLINOIS
60457

TELEFONAI: (708) 430-7272
TELEFAX: (708) 430-5783



American Society
of Travel Agents

City Center GT-International
GEDIMINO PROSPEKTAS NR. 37
VILNIUS, LIETUVA

TELEFONAI: (370) 2-223-147
2-223-154
TELEFAX (370) 2-223-149

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

REALMART, INC.
6602 S. Pulaski,
Chicago, IL 60629
312-585-6100

BALYS BUDRAITIS
Asmeniška patarėja įvairių nuosavybės
pirkimui bei pardavimui, miestui ir prie-
miesčiuose. Suinteresuoti skambinkite
BUDRAITIS
Bus.: 312-585-6100, res.: 312-778-3971

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA

RE/MAX
REALTORS
(912) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar parduodant
- Greitas ir sąžiningas pataravimas
- MLS kompiuterinį FAX pagalbą
- Nuosavybės įkainavimas veltui
- Perkame ir parduodame namus
- Apartamentus ir žemę
- Pensininkams nuolaidą

Century 21 **KMIECIK REALTORS**
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.

DANUTĖ MAYER
284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus,
kreipkitės į Danutę Mayer. Ji profesio-
naliai, sąžiningai ir asmeniškai
pataravus. Įkainavimas veltui.

MISCELLANEOUS

10%—20%—30% pigiau mokė-
sit už apdraudą nuo ugnies ir auto-
mobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. — (708) 424-8654
(312) 581-8654

ELEKTROS
ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicago miesto leidimą.
Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai,
garantuotai ir sąžiningai.
312-778-3313
KLAUDJUS PUMPUTIS

TAISOME
SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MA-
ŠINAS, ŠALDYTUVUS, ŠILDYMO
SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VĖ-
SINTUVUS.

H. Deckys
Tel. 585-6624

NAMŲ REMONTAI
Užkalam „siding“, remontuojame:
stogus, langus, duris „porches“, rū-
sius; dedame keramines plyteles,
atliekame įvairius mūravimo darbus.
Kreipkitės: tel. 312-489-1478

J.M.Z. Construction Co.
Custom carpeting, rec. rm. addi-
tions; kitchen, bathrm., basement
& deck construction; dry-wall hang-
ing & taping; aluminum siding, sof-
fit, fascia & seamless gutters;
replacement glass block windows;
shingle hot tar & modified rubber
and roll roofs. Expert at tearoffs;
complete tuckpointing; all colors;
chimneys rebuilt. Tel.
708-620-9942.

LITHUANIAN DIASPORA KONIGSBERG TO CHICAGO.

anglų kalba. Autorius **Antanas J. Van Reenan**

Knygoje nagrinėjama lietuvių tautiško kilmės ištakos, analizuojama ta ligi šiol negyldyta vertybių konfigūracija. Studijų dinamizmo eigoje, skverbiamasi į diasporos mentalitetą, išryškina Rytų Europos mintijimo variacijos, aiškina. Kaip apsiginklavus sava ideologija, galima taikinti sugretinti savojo tautiško pagrindus su Amerikos tautiško principais.

Knyga pradeda 19-to amžiaus lietuvių tautiško supratimu-pajautimu. Dėmesio centre — lietuviai ateiviai. Apsiribojama Čikaga. Pirmoji banga (lietuviai ateiviai) (1867-914) — lietuviai, daugumoje ekonominiai emigrantai, savo noru palikę gimtąjį kraštą, daugumoje valstiečiai, menku išsilavinimu. Antroji banga (1948-1952) — be didesnių išimčių, profesionalai, išsimokslinę, atvykę ne savo noru ir įgiję D.P. (displaced persons) — vardą. Analizuojamas kultūrinis susidūrimas tarp abiejų minėtų bangų. Valduojama kaip Antroji banga perėmė Pirmosios bangos sukurtas institucijas ir kaip sukūrė naujas.

Knygą sudaro 330 psl., didelio formato. Išleido University Press of America, Inc., Lanham, New York and London. Kaina su persiuntimu 27 dol. Illinois gyv. dar prideda 2 dol. valstijos mokesčio. Užsakymus siųsti:

Draugas
4845 W. 63rd St.,
Chicago, IL 60629

APLANKYKITE PABALTIJŲ LIETUVA '94

Kreipkitės į mus — suplanuosime jūsų kelionę.
Prieinamiausios kainos
Finnair ir SAS oro linijomis
„economy“ ir „business“ klasė
Viešbučiai

GO BALTIC

Mūsų naujas leidinys apie Skandinavijos
ir Baltijos kraštus — perskaitykite!

1-800-451-9511

UNIONTOURS

[steigta 1931 m.]

245 Fifth Ave., New York, N.Y. 10016
Tel. 212-683-9500 Fax 212-683-9511



JAV LB KRAŠTO VALDYBOS BIULETENIS NR. 6

JAV LB Krašto valdyba leidžia neperiodinį informacijos biuletenį, skirtą LB apygardų ir apylinkių valdyboms bei LB taryboms nariams. Pastarasis biuletenis, Nr. 6, išleistas š.m. birželio mėn. data, redaguotas valdybos sekretoriaus Balio Raugo ir aprobuotas KV pirm. Vyto Maciūno, aptaria Krašto valdybos veiklą ir pateikia daugelį rūpimų klausimų.

Kaip ir pridera, pirmiausia KV pareiškia užuojautą dėl ambasadoriaus Stasio Lozoraičio mirties ir trumpai supažindina su jo gyvenimu.

Plačiau aptaria JAV ir Kanados LB kraštų valdybų atstovų pasitarimus, įvykusius 1994.IV.30-V.1 d. Detroito ir gegužės 29 d. Lemonte, ir pateikia priimtą pranešimą spaudai „Lietuvos kančių ir kovų istorijos“ reikalui.

1994.VI.16 ir 17 d. LB krašto valdyba posėdžiavo Lemonte ir išklaušė PLB valdybos vicepirm. dr. Petro Kisieliūso, dabartinio „Kancios“ istorijos leidybos koordinatoriaus, žodį, prašantį „atleidimo PLB valdybos pirm. Br. Nainiui ir visai valdybai“. Sutarta sudaryti peržiūros komisiją iš išeivijos, Lietuvos politinių ir tremtinių organizacijų atstovų bei istorikų, kurie dirbs su rašalais „Kancio“ istorija. Priimtas PLB, JAV ir Kanados LB valdybų bendras pareiškimas ir paskelbtas spaudoje.

Toliau skelbiama KV-os siūlymai XIV tarybos sesijos svarstymams, tarp kurių minėtini šie:

1. Glaudesnio JAV LB ir Lietuvos fondo bendradarbiavimo beišskant.

2. JAV LB rolė atstačius nepriklausomybę.

3. Bendradarbis ar pavaldinys? – JAV ir PLB santykiai.

Pateiktiems klausimams svarstyti KV prašo tarybos prezidiumo pritarimo ir atlikti dar šios tarybos sesijos susirinkime, simpoziumų forma, prie apvaliojo stalo.

Plačiau sustojo prie Lietuvos fondo ir JAV LB KV santykių bei atstovų skyrimo ir LF pelno skirstymo komisija, nes LF taryba dėl „conflict of interest“, nepriėmė krašto valdybės esančių narių, kaip tiesiogiai suinteresuotų daugiau paramos gauti atstovaujamai savai institucijai. LF taryba jau anksčiau buvo padariusi nutarimą ir LF pelno skirstymo komisijai skirti tik tokius narius, kurie turi mažiausią interesą gauti paramą savai institucijai.

Ši krašto valdyba, susidedanti iš 15, mažiau ar daugiau žinomų, jaunų ir vyresnio amžiaus žmonių, vadovaujama jaunesnės kartos visuomenininko Vyto Maciūno, pareigas perėmė 1991 metais, jau Lietuvai atgavus nepriklausomybę. Pasikeitusi Lietuvos padėtis vertė ir išeiviją keisti veiklos kryptį, kurią jau buvo pradėjusi ankstesnė valdyba, vadovaujama dr. Antano Razmos. Tuo laiku išeiviją užplūdo iš Lietuvos atvykę ansambliai, solistai, muzikantai, aktoriai; kalbas sakė politikieriai, rašytojai, žurnalistai, mokslininkai. Išeivija neliko skolinga ir mezgėsi artimesni ryšiai, ypač tarp giminių.

Dabartinė KV-ka daug dėmesio skyrė Lietuvos reikalams, kartais net primirsdama išeivijos reikalus. KV veiklai reikėjo daug pinigų, kurių kasoje nebuvo. Fondas „Dovana Lietuvai“ buvo išsisėmęs, o reikalų vis daugėjo. Dėmesys krypo į Lietuvos fondą ir gaunamą pelną. Net nesitenkino skirstomu pelnu, bet panoro Lietuvos fondą padaryti savo išdinininku, kaip buvo VLIKo veikloje Tautos fondas.

Biuletenio 7 psl. rašoma: „Su

Lietuvių fondu būtina išsiaiškinti dėl JAV LB teisių pelno skirstyme ir specifiniai dėl eilės metų kai kurių asmenų samoningai (mano pabrūkta, A.J.) mažinamos LB įtakos Lietuviai fonde...“

Biuletenio 8 psl. rašoma: „Skiriamas JAV LB krašto valdybos narius į pelno skirstymo komisiją, buvo atsižvelgta į dabartinės LF tarybos pirmininkės M. Remienės nuostatus spaudoje, kad „JAV Lietuvos bendruomenės atstovai nėra pakankamai informuoti apie išeivijos reikalus“. (Lietuvių fondas ir pelno skirstymo komisija skiria tik LF vadovybės narius).

Biuletenyje kabutėse paimti M. Remienės žodžiai, nenurodant kokioje spaudoje ir kada buvo parašyti, yra nieko nepasakantys, o tik bandantys nuvertinti LF vadovus. Jei taip ir būtų buvę pasakyta, tai gal nebūtų buvę prasilenkta su tiesa, nes šios KV kadencijoje buvo apleista kai kuri išeivijos veikla.

Esu ilgą laiką buvęs LF vadovybėje (taryboje ir valdyboje) ir visą laiką aktyviai dalyvauju LF veikloje, bet nepastebėjau ir neįsivaizdavau, kad kas nors norėjo samoningai mažinti LB įtaką Lietuvos fonde, kaip pacituotoje iš straipsnio teigia LB vadovas. Lietuvos fondo vadovybėje yra visi bendruomenininkai ir net du trečdaliai LF tarybos narių yra aktyvūs LB veikėjai, yra, ar anksčiau buvo, išrinkti į vadovaujančius organus. Bet to negalima pasakyti apie LB Krašto valdybos narius, kurių tik apie trečdalis (6) yra LF nariai, o nori gauti gaunamą pelną (1992.XII.31 duomenimis).

Lietuvių fondas ir pelno skirstymo komisijos sudarymą žiūri labai rimtai ir deleguoja tik tarybos narius, bet nesikia valdybos narių, kaip daro LB krašto valdyba. Jei LB KV skirtų atstovus iš LB tarybos narių tarpo ar kitus kultūrininkus, tai toks klausimas niekad nebūtų iškildes.

Atsiminkime, kad Lietuvos fondas yra savarankiška institucija, atsako per savo narius – aukotojus ir laikosi valstybės nuostatų. Iki šiol galime pasididžiuoti, kad Lietuvos fondas neturėjo problemų su IRS dėl pelno paskirstymo ir skirtų kapitalo perdavimo Lietuvai, nei su kitomis valdžios institucijomis. Sukauptas 6 milijonų dolerių kapitalas ir gaunamos 400,000 dol. pajamos tvarkomos pavyzdinčiai. Už Lietuvos fondo veiklą yra atsakingi LF tarybos nariai, o ne kiti asmenys.

Baigiant šią apžvalgą apie JAV LB krašto valdybos veiklą ir keliamus reikalavimus, kažkaip išryškėja jos santykiai su savo vidaus organais, savomis struktūromis ir giminingomis organizacijomis. LB-nė jungia visus lietuvius, o taip pat turėtų apjungti ir veikiančius klubus bei klubelius, o nereikalauti paklusti jos reikalavimams. Apvaliojo stalo konferencijos ar simpoziumai yra galimi, bet reikia susitarti su tomis organizacijomis, o ne vienašališkai nustatyti vietą ir laiką. LB dirba svarbų darbą ir turi tęsti nusistovėjusias tradicijas, bendradarauti su visais.

Antanas Juodvalkis

RENGINIAI ČIKAGOJE

Rugpjūčio 5 d. – Jūragio Burksačio grafikos parodos atidarymas Balzoko lietuvių kultūros muziejuje 7:30 v.v.

Rugpjūčio 4-7 d. – Lietuvos Vyčių 81-sis seimas Čikagoje, Marriott viešbutyje.

Rugpjūčio 7 d. – LB Vidurio Vakarų apygardos šaukiamas LB apylinkių ir 14-tos LB Tarybos narių suvažiavimas 12:30 v.p.p. Lietuvos centre, Lemonte.

– Marquette Parko Lietuvos Namų savininkų draugijos gegužinė Marquette parke prie 71 ir California gatvių.

Rugpjūčio 14 d. Amerikos Lietuvos Tautinės s-gos metinė gegužinė ateitininkų namų sode, Lemonte.

– Vytauto Didžio šaulių rinktinės gegužinė Šaulių namuose.

Rugpjūčio 21 d. – Rengia tradicinę gegužinę Jaunimo centre, Pradžia po pamaldų Jėzuitų koplyčioje. Kavinė veiks nuo 10 val. r.

Rugpjūčio 28 d. Ateitininkų namų gegužinė namų sode, Lemonte.

Rugšėjo 5 d. ALTO Čikagos skrybiaus tradicinę gegužinę Aldonos ir Anio Grinių sodyboje, Lockport, IL.

Rugšėjo 8-11 d. Santaros-Sviesos suvažiavimas Lietuvos centre, Lemonte.

Rugšėjo 10 d. – Lithuanian Mercy Lift pokylis Montefiori salėje.

– Brighton Parko Lietuvos Namų savininkų draugijos metinis banketas Nekalto Prasidėjimo parapijos salėje.

Rugšėjo 11 d. LB Lemonto apyl. gegužinė Lietuvos centre, Lemonte.

– Dailės muziejaus tautinės muzikos ansamblio „Kanklės“ koncertas Jaunimo centre.

– Madų paroda Drake Oakbrook Hotel 11:30 v.r. Rengia Čikagos Lietuvos Moterų klubas.

– Išeivijos Lietuvos Krikščionių Demokratų s-gos Čikagos skrybiaus gegužinė Lidijos ir Vlado Šoliūnų sodyboje, Willow Springs, IL.

Rugšėjo 16 d. – Dail. Nijolės Dirviankytės akvarelės darbų parodos atidarymas 7 v.v. Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre.

Rugšėjo 17 d. – Vytauto Didžio šaulių kuopos gegužinė Šaulių namuose.

Rugšėjo 18 d. – Tauragės lietuvių klubo gegužinė Šaulių namuose.

Rugšėjo 24 d. Brighton Parko Lietuvos Namų savininkų dr-jos metinis pokylis Šv. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos salėje.

Rugšėjo 25 d. „Draugo“ metinis banketas Martinique pokyliu salėje.

– Vytauto Didžio šaulių rinktinės kavatė „Trimitai“ parmeti 1 v. p.p. Šaulių namuose.

Rugšėjo 30 d. Akademinių Skautų sąjūdžio šventė Lietuvos centre, Lemonte.

Spalio 1 d. – Akademinių Skautų sąjūdžio 70 metų veik-

los jubiliejinis banketas Condesa del Mar pokyliu salėje (127 ir Cicero). Pradžia 6:30 v.v.

Spalio 2 d. Koncertas Jaunimo centre 3 v. p.p. Rengia „Margutis“.

– Zarasiškių klubo gegužinė Šaulių namuose.

– Akademinių Skautų sąjūdžio metinės šventės šv. Mišios Tėvų Jėzuitų koplyčioje, Čikagoje. Po Mišių – mirusių narių kapų lankymas kapinėse.

– Šv. Pranciškaus Seserų vienuolijos rėmėjų seimas Marijonų vienuolyno patalpose 11 val. r. šv. Mišios. 1:30 v. p.p. – pietūs, registracija ir posėdis.

Spalio 7 d. – Dail. Gėrio Jonaičio grafikos darbų parodos Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre atidarymas 7 v.v.

Spalio 8 d. – „Derliaus“ šventė Lietuvos centre, Lemonte.

Spalio 9 d. – Toronto „Gintaro“ ansamblio koncertas 4 v. p.p. Jaunimo centre. Rengia „Grandis“.

Spalio 15 d. – „Puota jūros dugne“ – jūros skautų, čių metinis renginys Lietuvos centre.

Spalio 16 d. – Vytauto Didžio šaulių rinktinės gegužinė Šaulių namuose, Čikagoje.

– LARK Moterų sąjungos 80 m. sukakties minėjimas, 10:30 v.r. šv. Mišios Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje. Pietūs ir programa parapijos salėje.

Spalio 21 d. – Kasmetinės fotografijos darbų parodos atidarymas Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre, 7 v.v. Rengia Budrio Lietuvos Foto archyvas.

Spalio 21-23 d. – Lietuvos Filatelistų draugijos „Lietuva“ filatelijos paroda „LITHEX XXV“ Jaunimo centro žemutinėje salėje. Atidaryta lankymui: penktadienį, nuo 10 val. ryto iki 9 val. vak. Šeštadienį ir sekmadienį – nuo 10 val. ryto iki 6 val. vak.

Spalio 22 d. – Lietuvos Dukterų pokylis Jaunimo centre.

– Dail. Domaičio parodos atidarymas 7 v.v. Lietuvos centre, Lemonte. Rengia Lietuvos fondas.

– BALFo 50 metų Jubiliejinis seimas. Iškilmingas atidarymas ir posėdis šv. Kazimiero seserų kongregacijos vienuolyno auditorijoje, Čikagoje.

Spalio 23 d. BALFo Jubiliejinio seimo iškilmingas banketas ir seimo užbaigimas 3 v. p.p. Oak Lawn Hilton Inn viešbutyje.

– Karinės ir tautinės minties spaudai paremti kavutės renginys Šaulių namuose. Rengia ramovėnais ir šauliais.

– PLC Madų paroda Lietuvos centre, Lemonte.

Spalio 29 d. – Lietuvos fondo balius Lietuvos centre, Lemonte.

Spalio 29 ir 30 d. – Amerikos Lietuvos Tarybos kongresas Balzoko Lietuvos Kultūros muziejaus patalpose.

Spalio 30 d. – Vėlinių iškilmes šv. Kazimiero lietuvių kapinėse 12 val. prie Steigėjų paminklo praveda Kapų sklypų savininkų draugija ir Bendruomenės pasauliečių komitetas, dalyvaujant dvasininkui ir garbės sargyboje budint šauliams, ėms ir Ramovėnams.

– Panevėžiečių klubo narių susirinkimas Jaunimo centre.

– Šv. Kazimiero Seserų rėmėjų dr-jos 75-tas Jubiliejinis banketas Pressman salėje prie 57-tos ir Kedzie Ave.

Lapkričio 5 d. – Lietuvos Golfo klubo pokylis Lietuvos centre, Lemonte.

Lapkričio 11 d. Tautos šventės minėjimas 1 v. p.p. Šaulių namuose. Rengia Vytauto Didžio šaulių rinktinę.

Lapkričio 12 d. – LB Lemonto apylinkės balius Lietuvos centre, Lemonte.

Lapkričio 13 d. – Vytauto Didžio šaulių rinktinės gegužinė Šaulių namuose.

– Anglijos lietuvių klubo narių susirinkimas Jaunimo centre.

Lapkričio 19 d. – Operos balius Jaunimo centre. Programą atliks Operos choras.

– Lietuvių futbolo klubo „Lituanica“ metinė vakarienė ir šokiai 6:30 v.v. Lietuvos centre, Lemonte.

Lapkričio 20 d. – Lietuvos kariuomenės atkūrimo 76 m. sukakties minėjimas Šaulių namuose. Rengia ramovėnais, šauliais ir būritietis.

Lapkričio 27 d. – Tilžės Akto paskelbimo sukakties minėjimas 2 v. p.p. Šaulių namuose. Rengia Mažosios Lietuvos Rezistentinis sąjūdis.

Guodžio 4 d. – Jaunimo centro metinė vakarienė Jaunimo centro didž. salėje.

POPIEŽIUS APIE ŠEIMOS METUS

Popiežius Jonas Paulius II vel išėjo apie „mirties kultūros“ pavojų ir pareikalavo sustiprintos gyvybės ir šeimos apsaugos. Per audienciją, suteiktą balandžio 6 d. po atviru dangumi Šv. Petro aikštėje, jis pabrėžė, kad „Šeimos metai“ neturi virsti „metais prieš šeimą“. Šeimos privalancijos „atsispirti klaidingoms mirties kultūros pretenzijoms ir drąsiai bei ryžtingai pasirinkti gyvybės, pagarbos žmogaus asmeniui bei solidarumo vertybes“.

Tarptautiniai šeimos metai gali „nesunkiai virsti metais prieš šeimą“, jeigu rugšėjo mėnesį 7 Kaire planuojama Jungtinių Tautų konferencija gyventojų klausimais patvirtinanti parengiamuosius dokumentus, pabrėžė popiežius, atkreipdamas dėmesį į juose dėstomas nuostatas abortų, eutanazijos ir šeimos atžvilgiu. „Mes negalime pritarti sistemingam negimusiųjų žudymui“, akcentavo Jonas Paulius II.

DRAUGAS, ketvirtadienis, 1994 m. rugpjūčio mėn. 4 d. 5

Guodžio 10 d. – Labdaros vakaras „Seklyčioje“. Rengia JAV LB Socialinių reikalų taryba

Guodžio 18 d. – Vytauto Didžio šaulių rinktinės Kūčios Šaulių namuose.

Guodžio 23 d. – Kūčios

„Seklyčioje“. Rengia JAV LB Socialinių reikalų taryba.

Guodžio 31 d. – Lietuvių Operos Naujųjų Metų sutikimas Jaunimo centre.

– Vytauto Didžio šaulių rinktinės Naujųjų Metų sutikimas Šaulių namuose.



DVIDEŠIMTIES METŲ
MIRTIES SUKAKTIS

A. A.
Aviacijos
kapitonas
KLEMENSAS
MARTINKUS

Nepamirštamas Brolis, Tu buvai mano gyvenimo kelrodas, broliškos meilės simbolis ir mano gyvybės gelbėtojas... Jau 20 metų prabėgo, kai toli nuo savo mylimos Tėvynės užbaigai savo audringo gyvenimo kelionę... Bet aš vis matau Tave savo sapnuose, nenykstančioje atmintyje ir meldžiu Aukščiausiąjį, kad Amžinoji Sviesa tau šviestų ir suteiktų Amžiną Atilsį...

Už mirusio sielą tegul bus pasimelsta šv. Mišiose Tėvų Marijonų koplyčioje (prie „Draugo“) š.m. rugpjūčio mėn. 9 d., 8 val. ryto.

Prašome gimines ir artimuosius prisiminti mirusį savo maldose.

Liūdintis brolis Aleksandras Atutis ir šeima.

Mirus Lietuvos savanoriui

A. A.
JONUI PETRAUSKUI

mūsų šeimos geram draugui, nuoširdžiai užjaučiame jo žmoną ALEKSANDRĄ PETRAUSKIENĘ ir liūdimės kartu.

Danutė Balienė
Aldona Valicenti su šeima
Saulius Balys su šeima

A. A.
BRONEI VESELKIENEI

mirus, JONĄ VESELKĄ, mūsų mielą krikštėvį, nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdimės.

Karolė, Danutė, Kristina ir Rasa
Veselkaitės su šeimomis

We Ship UPS

312-434-9766

Užsiimam maisto tiekimu (catering)

talman

delicatessen
Valgis Catering

Skaniausi lietuviški gaminiai

Geriausios spaudos rinkinys Čikagoje!

2624 West 69th Street, Chicago, IL 60629

Midland Federal
Savings and Loan Association
75 metus aptarnauja lietuvius

Indėliai iki \$100,000.00
Apdrausti Federalinės valdžios

MARQUETTE PARK
2567 WEST 69th STREET
(312) 925-7400

BRIGHTON PARK
4040 ARCHER AVENUE
(312) 254-4470

BRIDGEVIEW
8929 S. HARLEM AVE.
(708) 598-9400



DON'T SPEND IT ALL - SAVE SOME AT
MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION
Chartered and Supervised by the United States Government

2212 W. CERMAK ROAD • CHICAGO, ILLINOIS 60608 PHONE (312) 847-7747



LIETUVOS AIDAI

Veda KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ
Nuo trečiadienio iki penktadienio,
8:30 v.v. – 9:00 v. v.
Visos laidos iš WCEV stoties
1450 AM banga.



Adresas: 511 So. Noltan Ave.
Willow Springs, IL. 60480.
Tel.: (708) 839-2511. Tel.-FAX (708) 839-0870



ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

BALFo Čikagos apylinkėse ir skyrių rengiama gegužinė įvyks rugpjūčio 21 d., sekmadienį, Jaunimo centro patalpose. Bus puikios maisto, gėrimų, veiks „laimės šulinys“ ir didesnių laimėjimų stalas. Rengėjai labai prašo, kas galėtų paaukoti fantų „laimės šuliniai“ ir didesniems laimėjimams, juos atvežti ar atnešti į BALFo raištinę, 2558 W. 69th St., Chicago, IL. Jeigu negalite patys pristatyti, paskambinkite tel. 312-776-7582 ir fantai bus pasiimti iš namų.

Š. m. liepos 9 d. „Drauge“ buvo pradėti spausdinti atsiminimai „Lietuvos karininko kancijos kelias“, kurių autorius Stasys Balčiūnas pristatytas kaip dim. plk. lt. n., tačiau dabar sužinota, kad jam Lietuvos Krašto apsaugos ministras yra suteikęs dim. plk. laipsnį.

Matt ir Philomene Vilutis, Lietuvos Vyčių 112 kuopos nariai, apsiėmė rūpintis vienu našlaičiu Lietuvoje. Tas laimingasis berniukas yra Remigijus Kleponis iš Varėnos, o Vilučiai jo pavardę pasirinko iš „Lietuvos Našlaičių globos“ komiteto turimų sąrašų.

„Draugas“ turi naują administratorių. Nuo š. m. rugpjūčio 1 d. „Draugo“ administratorius yra Pijus Stončius. Visais, su administracija susijusiais, dienraščio bei spausdintuvės reikalais, prašome kreiptis į jį. Porą metų administratoriaus pareigas ėjęs Vytautas Radžius „Drauge“ daugiau nebedirba.



Naujasis „Draugo“ administratorius Pijus Stončius.

x NAMAMS PIRKTI PASKOLO duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuomomis. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings**, 2212 West Cermak Road – Tel. (312) 847-7747.

x A.L. Tautinė s-ga rengia linksma gegužinę š. m. rugpjūčio 14 d. Ateitininkų namų ažuolyne, Lemont, IL. Karšti pietūs bus tiekiami nuo 1 val. p.p. Visi kviečiami, visi laukiami! Čikagos skyriaus valdyba.

Vytauto Didžiojo universiteto Kaune rektorius prof. Bronius Vaškevičius apie savo darbą universitete papasako Pasaulio lietuvių centre, Lemont, sekmadienį, rugpjūčio 7 d., tuoj po šv. Mišių Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijos bažnytelėje (maždaug 12 val.). Į šį, jau šeštąjį, Atviro žodžio forumą visus kviečia „Saulutė“. Prof. Vaškevičius šiuo metu atostogauja Čikagoje. Į Vytauto Didžiojo universitetą grįš rugpjūčio 20 dieną.



Birutė Vindašienė (iš kairės), Elizabeth Edgar ir lietuviškas Rūpintojėlis Etninių muziejuje parodoje Čikagos miesto centre.

Sophie Gliozzeris, Lemont, IL, atsiųsdama prenumeratos mokėstį už „Draugą“, pridėjo dienraščio išlaidoms sumažinti 100 dol. auką. Nuosirdžiai dėkojame už paramą.

Smagią gegužinę ruošia Marquette Parko Lietuvių namų savininkų draugija ši sekmadienį, rugpjūčio 7 d., pradedant 11 val. r. Gegužinė vyks Marquette parke, prie 71 ir California gatvių (netoli žaidimų aikštelės). Bus gerų užkandžių, gaivinančių atsigėrimų, smagi muzika ir visokių įvairių. Visi kviečiami ir maloniai laukiami.

Kun. J. Savukynas, MIC, Lietuvos Vyčių 112 kuopos veikiančios Marquette Parke, dvasios vadas, įsipareigojo per „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetą remti vieną našlaitį Lietuvoje. Jo globojamas berniukas yra Aurimas Miseika Viduklėje.



Nuotr. I. Tijenėlienės

Gražioje, gamtos papuoštoje Michigan ežero pakrantėje, Grant Parke, bus aukojamos šv. Mišios sekmadienį, rugpjūčio 7 d., 2:30 val. p.p., minint Čikagos arkivyskupijos 150 metų sukaktį. Prieš šv. Mišias bus muzikinė preliudija 1 val. p.p. Į šias iškilmes vyks autobusas nuo šv. M. Marijos Gimimo bažnyčios 12:30 val. p.p. ir sugrįš 5 val. p.p. Kaina į abi puses – 3 dol. Vietas dar galima užsisakyti sekmadienį bažnyčios priegangyje po visų šv. Mišių. Visi kviečiami.

x DĖMESIO! 49 centai už svarą! Per 49 dienas ir trumpiau jūsų siuntiniai nukeliaus į Lietuvą. Ši kaina galioja tik siunčiant iš Chicago. Minimumas \$20. **TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, 60629, IL**, tel. 312-436-7772.

x Plaukiame į Havajų salas! Septynių naktų kelionėje aplankysime 4 salas: nuostabią Oahu, didžiąją Hawaii, tropikinių sodų salą Kauai ir gražiąją Maui. Visas salas aplankysime nekeisdami viešbučių ir nebandydami suspėti į lektuvus. Išplauksime iš Honolulu vasario 18-25 d., 1995. Reikia užsiregistruoti iki rugpjūčio 30 d. Informacijai skambinti **American Travel Service tel. 708-422-3000**.

x Pasaulio Lietuvių dainų šventė Vilniuje! Tris aukštos kokybės vaizduojamos „Ansamblų vakaras Kalnų parke“ (liepos 8 d., trukmė 2 val.), Šokių diena „Žalgirio“ stadione (liepos 9 d., trukmė 2 val.), „Pasaulio lietuvių dainų šventė Vingio parke“ (liepos 10 d., trukmė 4 val.) jau dabar galite užsisakyti pas **International Historic Films, Inc.**, telefonu 312-927-2900, raštu, arba asmeniškai atvykdam į mūsų raištinę, 3533 S. Archer Ave., Chicago, IL 60609. Vienos vaizduojamos kaina tik \$20, arba visų trijų \$50 ir \$5 už persiuntimą. Mes priimame čekius ir Visa/Mastercard kredit korteles. Sav. Petras Bernotas.

NAUJI „DRAUGO“ SKAITYTOJAI

Barbora Jasaitis, Chicago, IL; užprenumeravo Antanas Jasaitis, Bedford Park, IL.

Birutė Sudintienė, Downers Grove, IL; užpr. Salomėja Narkeliūnaitė, Brooklyn, NY.

Jolanta Zakarauskas, Chicago, IL.

Kazys Misiūnas, Baltimore, MD; užpr. J. Chesonis, Fishers, IN.

Julius Lapkus, Evanston, IL; užpr. Julia Lapkus, Palos Hills, IL.

Ona Bates, Wichita, KS. Mrs. B. M. Rizzuto, Chicago Ridge, IL; užpr. Eva Paulauskienė, Chicago, IL.

Alfonse Andres, Baltimore, MD.

Mr. & Mrs. Vavilonis, Royal Oak, MI.

Vysk. A. Vaičius, Telšiai; užpr. Jonas Kučingis, Los Angeles, CA.

Marcelė Naujalienė, Sasnava; užpr. J. Bacevičius, Chicago, IL.

Petras Ardinskas, Šiauliai; užpr. Joseph J. Ardys, Fairview, PA.

Centrinė biblioteka, Utena; užprenumeravo M. Valiukėnas, Chicago, IL.

Antanas Ratnikas, Panevėžys; užpr. J. Ratnikas, Sunny Hills, FL.

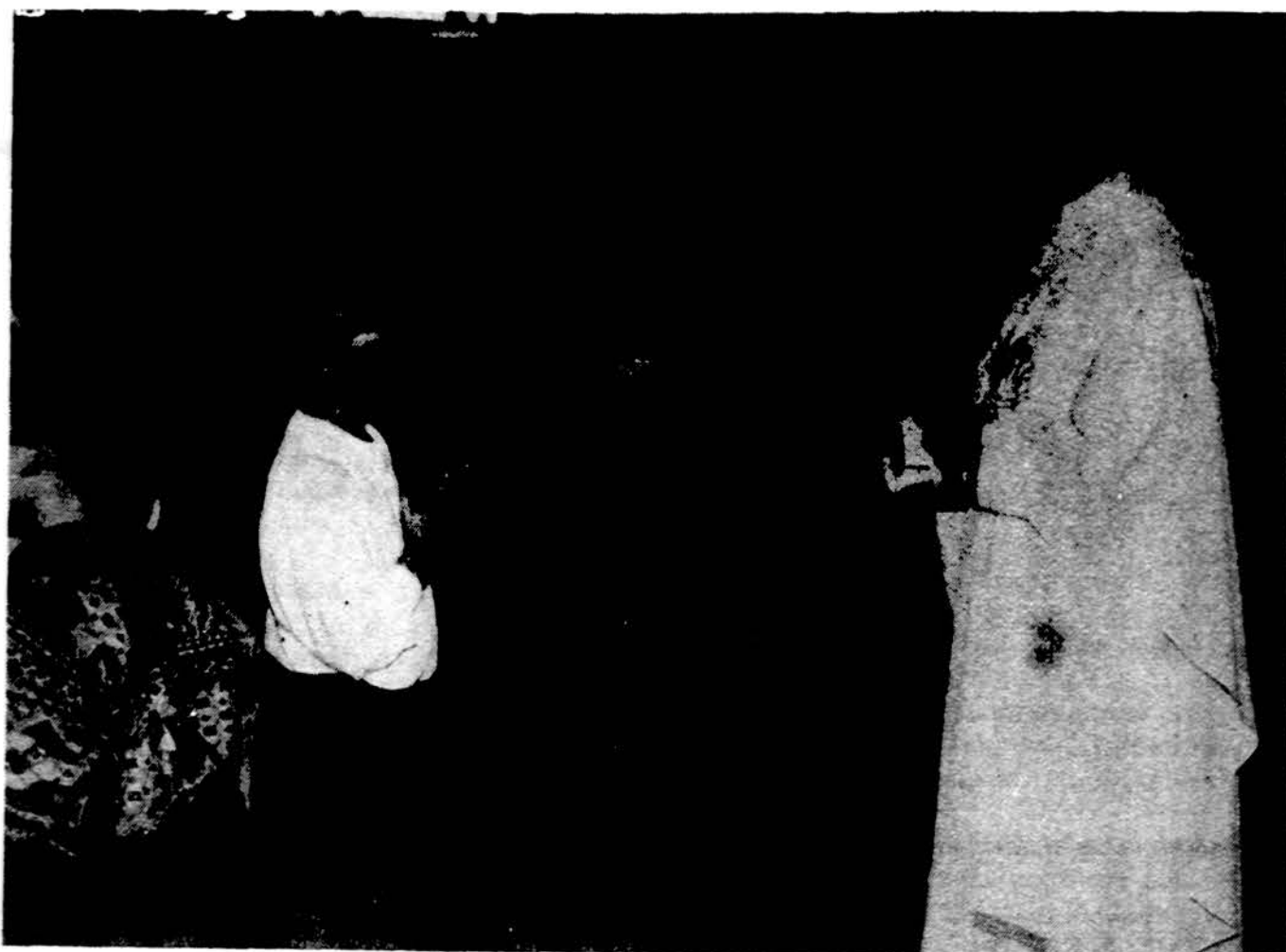
„Draugas“ visiems šioms naujiesiems skaitytojams sako: „Sveiki, įsijungė į mūsų šeimą“, o užprenumeravusiems laikraštį kitiems asmenims reiškia padėką.

„Saulutės“, Lietuvos našlaičių globos būrelis susirinkimas bus ketvirtadienį, rugpjūčio 11 d., 7:30 val. v., Lemont, Pasaulio lietuvių centro konferencijų kambaryje. Birutė Kožienė, „Saulutės“ Floridos skyriaus pirmininkė, ir „Saulutės“ narės, grįžusios iš Lietuvos, padarys pranešimus. Laukiame visų „saulučių“ ir turinčių entuziazmo jungtis į darbą, padėti vargstantiems vaikams Lietuvoje.

Algirdas Titus Antanaitis, literatas ir literatūros kritikas, prieš išvykdamas į Kauną dėstyti išeivijos literatūros istorijos kursų Vytauto Didžiojo universitete, rado savo paskaitoms praturtinti vertingos medžiagos Lituanistikos tyrimo ir studijų centre. Pakviestas VDU rektoriaus prof. dr. Broniaus Vaškevičiaus, jis dėstys apžvalginį ir vieną iš beletristikos kursų rudens semestre.



Čikagos lit. mokykloje užbaigiant 1993/1994 mokslo metus, vėliavą neša (iš kairės) A. Čarauškas ir P. Genčius.



Praėjusių mokslo metų užbaigimo šv. Mišiose, kurias aukėjo kun. Juozas Vaišnys, SJ, Komuniją priima Čikagos lit. mokyklos mokiniai (iš kairės): Tomas Ripskis ir Julius Griauzdė.

GLOBOS SUPRATIMAS

Dreba Seklyčios sienos. Apkurstinančiai dūžia didžiulė, vos žmoniškam rankom suvaldoma mašina. Debesimis laksto dulkės. Dūzgimui nutilus, pasi-

Phyllis M. Pelletier, Lietuvos Vyčių 112 kuopos veikėja per „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetą pasirinko globoti Jūrą Dapkutę iš Panevėžio. „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas šiuo metu jau yra suradęs 212 geradarių Amerikoje, kurie rūpinasi 212 našlaičiais Lietuvoje. Tačiau dar yra labai daug apleistų našlaitėlių Lietuvoje, kuriems reikalinga pagalba.

Lituanistinių mokyklų vedėjams, mokytojams ir švietimo tarybos nariams Lituanistikos tyrimo ir studijų centras ką tik išsiuntė apie 150 laišku, prašydamas atsiųsti mokyklų istorinės ir dabartinės veiklos medžiagos Centre kaupiamam užsienio lietuvių švietimo archyvu. Buvę mokytojai ir mokiniai šiūmi irgi prašomi prisidėti prie lituanistinio švietimo dokumentacijos apsaugojimo nuo išnykimo, archyvu praleidžiant dar turimus raštus, nuotraukas ir leidinius. Pasiųskite, jei dėsytis apžvalginį ir vieną iš beletristikos kursų rudens semestre.

girsta plaktukų dūžiai, siurblio urzgimas.

„Lietuvos Vaikų vilties“ (LVV) globojami vaikai, plačiom akim, susėdę tarp ne vietose pastatytų čiužinių ir baldų kalnų, seka savos aplinkos pokitimus. Laksto laiptais mamos su skalbiniais, kibirais, šluostukais. Prajuokina visus Vytuko Matušos tėtį Vitas, kurio pusė veido apgaubtas nuo dulkių apsaugojančia kauke, sudrėkinta varvančio prakaito.

Pačiame Čikagos vasaros įkarštyje LVV vaikams ir motinoms skirtose gyvenvietėse vyksta remontas. LVV savanoris Kęstutis Paulikas su Vito Matušos pagalba „šveičia“, blizgina miegamų, salono grindis. Savanoris Albinas Hoffmannas tvarko prašyklų sienas, taiso palanges, slenkščius. Dviejų savių laikotarpį pasikeitė Seklyčios antrojo aukšto vaizdas.

Spindi ažuolinės, naujai nublakutintos grindys. Šviečia baltos sienos. Vaikų miegamųjų palubės puošia žaislingai vaizdžios juostos. Lovos apklotos spalvingais užtiesalais, o Brigitos Hoffmanaitės-Zydzik pasiūtos ir prie užtiesalų specialiai kiekvienam kambariui meniška pritaikytos užuolaidos traukia ir džiugina gyventojus, svečius. Nuostabiai įdomu stebėti pakilusią, pakitusią LVV globojamų vaikų ir motinų nuotaiką specialiai jiems įrengtoje ir pritaikytoje dailioje aplinkoje. Neuzsikerta ratukai (wheelchairs) Irmai ir Vytukui, lengviau mokytis vaikščioti, mankštintis po operacijų Rokui, Jurgitai, Rūtai ir Eglutei, kai nėra trukdančių, nudėvėtų kilimų.

Kaip džiaugiasi mamos, susirinkusios virtuvėje, gurkšnodamos kava prie dr. A. ir V. Domanskių padovanoto gražaus virtuvinio stalo, besilaukiančios M. Brusokienės padovanotoje mikrobanginėje vaikams įvairius, dar niekad neragautus užkandžius.

Į šią pradėjusią kisti aplinką pateko ir Shriners ligoninės gydytojai ir med. sesutės, kurie pirmą kartą apsilankė Seklyčioje LVV JAV medicininio kadro važiavusio ir dirbusio Lietuvoje pagerbimo vakarienės proga.

Stebėjosi LVV savanorių darbštumu, pasiaukojimu, lietuvių visuomenės dosnumu ir suteikiama ypatinga globa Lietuvos vaikams. Džiaugėsi LVV darbuotojų suvokimu, kad aplinka ir artimųjų nuotaika daug reiskia gyjančiam vaikui, ypač tam, kuris atvežtas ir praleidžia ilgus, skaudžius mėnesius sve-timųjų tarpe.

Dauguma LVV globojamų vaikų, motinų ir tėvų JAV praleidžia šešis mėnesius ir net

ilgiau, glaudžiai gyvendami, praleidami ilgas dienas, savaites, mėnesius toli nuo savųjų. Ypač sudėtingos ortopedinės negalės, kai kurių tiksliai diagnozė, net ir čia esantiems stebukladiariams gydytojams sunkiai nustatoma, slepia motinas ir tėvus. Retas vaikas, atvežamas gydytis į JAV Shriners ligonines po 1993 m. spalio mėn. LVV Ortopedinės operacinės Vilniuje atidarymo, gali tikėtis grįžti namo visiškai „atnaujintas“. Tačiau reta motina ar tėvas, atlydėję vaikai šį stebuklį pilną kraštą, giliai pasamonėje vis vien laukia tos dienos, kai sūnus, dukra stovės tiesiai, žengs tvirtus žingsnius. Ir koks gi turi būti tiesiog neįsivaizduojamas jausmas, kai gydytojas praneša, kad galima suteikti tik dalinę pagalbą, nors protas visa tai supranta, bet širdis plyšta. Kaip turi būti sunku išspausti šypseną, kai iš akių byra ašaros.

Ne kartą esame girdeję įvairių priekaištų, kad vaikai vežiojami į Čikagos ir jos apylinkėse esančias idomybes. Pasigirdo jų ir atremontavus Seklyčios antrojo aukšto, kad eikvojame jėgas ir lėšas. Sunku į visus tokius pokalbius nekreipti dėmesio, nes jie išskyla ir yra, turint tik dalį žinių, skleidžiami mūsų visuomenės tarpe. Paprastai tokie neįsąmoningi žodžiai išplaukia iš asmenų, nesusipažinusių su padėtimi, nesuprantančių ar nenorinčių suprasti pagrindinių žmoniškumo dėsnių.

Idealu būtų, kad kiekviena, vaiką gydanti šeima, galėtų dienas praleisti atskirame, tik jiems skirtame kambarėje; susipirkti ir pagaminti savam vaikui maistą. Be abejo, ir atvažiavusiom motinoms, tėvams būtų žymiai lengviau, ir pelningiau, jeigu jie galėtų gauti darbą, užsidirbti, begydydami vaiką, ir šiek tiek pinigų. Deja, tai neįmanoma. Dirbti neleidžia JAV valdžia, išdavusi medicininės vizos. Priglausti atvykstančius gydytis vieta ribota ir ilgas sąrašas atvažiavimo laukiančių vaikų priverčia gyventi glaudų gyvenimą. Visa tai prisideda prie ir taip LVV globotinių sunkiai nešamos naštos.

Jeigu kartkartines iškylos kasdieninį gyvenimą palengvina, jeigu kibiras dažų ir marga-spalvis užtiesalas pakelia nuotaiką, argi tai nepadaidėja gyjančiam vaikui greičiau sustiprėti?

Neužtenka tik lovos ir duonos kėdės, aprėdo. Žmoniškumas reikalauja ir viso to, kas neapčiuopiama, nematoma ir reikalinga ugdyti ir išlaikyti kiekvienos asmenybės pusiausvyrą. Taip supranta LVV komitetas ir savanoriai, ir, be abejo, visi tie asmenys lankantys vaikus, žodį „globa“.

Jūratė Budrienė

Auka „Draugo“ paramos fondui—yra lietuviybės laidas ateities kartoms.

DRAUGAS FOUNDATION
4545 W. 63rd St., Chicago, IL, 60629

Aukos yra nurašomos nuo Federalinių mokesčių.